

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši neželje in prasnika, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za osnanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopolni naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Nadškof Missia.

Knezonaškof dr. Jakob Missia se je že poslovil od svoje duhovščine. Prošt Klofutar spregovoril je pri tej priliki nekaj slovesnih besed, za koje se je metropolit primerno zahvalil. V ponedeljek zapusti gospod nadškof deželo, v katero se nikdar več ne povrne, v kateri pa bode zapustil nekaj spominov, ki se ne bodo dali tako hitro iztrebiti. Nam, ki smo se radi ali neradi, morali obilokrat pečati z osobo bivšega ljubljanskega knezoškofa, nastala je toraj potreba, da se sedaj pri slovesu morda zadnjikrat pečamo z njega prevzvišenostjo. O škofu ne bomo govorili: na tem polju izrekati sodbo o delovanju škofa Missie, nam ne pristaja, dasi brez dvojbe ni v deželi človeka, ki bi ne bil prepričan, da je Jakob Missia v resnici pobožen, za svojo cerkev vnet, in da v tem pogledu niti najmanjši madež ne pade na njegovo življenje.

Drugače pa je s škofom-politikom, o kojem hočemo govoriti, ker nam v tem pogledu pripada sodba; in ravno zategadel, ker smo od nekaj zametavali načelo, da nam škofje v politiki ne morejo biti gospodarji in zapovedniki, zagazili smo obilokrat v prav rezke praske s tistimi tolpmami, kojim je v političnih bojih zapovedoval škof Jakob. Bistre glave, kakor je, polastil se je škof Missia takoj po svojem prihodu cele kronovine, in organizoval je tako klerikalno vojsko, kakor ni bila še nikdar poprej organizovana. Napel je struno do skrajne meje, in vsakega je hotel potisniti pod duhovniški svoj klobuk. Ob času katoliškega shoda v Ljubljani stal je škof Missia na vrhuncu svojih uspehov. Prava križarska vojska oznanjevala se je proti tako imenovanemu slovenskemu liberalizmu, in izdalo se je navodilo, da se imajo ti nesrečni liberalci ubiti, tako politično, kakor tudi gospodarsko. Ravno pod škofovanjem Missijevim pričelo se je gibanje, ki je v svojem jedru pazilo na to, da je političnega nasprotnika ubiti pred vsem s tem, da se mu vzame vsakdanji kruh. Nočemo sicer trditi, da je to navodilo izhajalo neposredno od sedanjega nadškofa, ali sedanji

nadškof ni storil ničesar, iz česar bi se bilo sklepati dalo, da se ne strinja s tistim razdivjanjem, hujskajočim in posameznike materijelno uničujočim delovanjem mlajše duhovščine po deželi. Nasprotno, vse je kazalo, da ravno ta mlajša duhovščina vživa posebno zaupanje in posebno ljubezen svojega vladike. Kar je hotela, je počela, in brezvspešna je bila vsaka pritožba, brezvspešni so ostali živi očitki, ki so se proti omenjeni duhovščini vlagali v knezoškofjski dvorec v Ljubljani še celo od resnih starejših duhovnikov. Morda škof Missia ni hotel, da naj postane doba njegovega vladikovanja doba nesprave, sovraštva in divjega nasprotstva; faktično pa je bilo njegovo vladikovanje za Kranjsko taka doba, in da je to postalo, je vsaj neposredno zakrivil sedanji metropolit; njega zadeva popolna odgovornost za vse, kar se je pod njegovim škofovanjem upala in predrznila počenjati mlajša naša duhovščina. Zategadelj ne prelivamo solz v trenutku, ko dr. Missia zapušča svojo škofijo. Pri svojih izrednih talentih bi si bil lahko pridobil vdanost in ljubezen pri vseh svojih škofljanih: ali svoje talente je izročil mladim kapelanom, in ti so bili pravi in jedini gospodarji v dijecezi. Njega prevzvišenost je upala doživeti, da pogine na Kranjskem neodvisna svobodomiselnost, in da zasede nje mesto duh pretirane, surove in vender tako smešne nestrpnosti, kojo je nekdanji škof na denar ljubljanskega knezoškofa prodajal sedanji škof na Krku! Ob svojem času je vse kazalo — posebno takrat, ko sta knezoškof Missia in deželni predsednik baron Hein skupaj kovala naklepe proti narodni stranki — da se namera sedanjega knezonaškofa morda posreči. A vender se ni posrečila, in sedaj, ko se dr. Missia poslavlja, mora pač sam pripoznati, da je pretirana in prenapeta klerikalna politika, kojo je ravno on s sabo prinesel iz nemškega Gradca, napravila popoln fiasko na Kranjskem, in da je že razpadlo ali pa da razpada, kar je on v potu svojega obraza bil zgradil! Knezoškofa Missie politika ni dobila božjega blagoslova in kar je v tem pogledu sezidal, zidal je na pesek!

Morda se sam uči kaj s tragične te skušnje mej nami, in potem smemo pričakovati, da bode metropolit srečnejši v svojem delovanju, nego je bil sufragani! To želimo, in s to željo se poslavljamo od svojega knezonaškofa!

V Ljubljani, 14. maja.

Grof Goluchowski. V zadnjem času se širijo vesti, da je stališče grofa Goluchowskega omajano. „Pest. Lloyd“ piše, da se po poljskih in s temi istomiselnih listih poroča bajka, da je položaj grofa Goluchowskega omajan ter da si je stekel nemilost dvora s svojim postopanjem v špansko-ameriškem konfliktu. Kar se tiče položaja grofa Goluchowskega, — meni nadalje list — se ni treba brigati za one govorice. Minister je povsem zdrav in krepak, in njegov obraz ne kaže nikake skrbi, po katerih bi se moglo slutiti, da mu preti kriza. „Pest. Lloyd“ konstatira, da te vesti trosijo bržčas somišljeniki grofa Badenija, kateri je sam sebe ubil in sedaj ne more odpustiti Goluchowskemu, da mu ni prišel na pomoč.

Nemiri v Italiji so se baje do cela polegli, a vlada ima vendarle še velike skrbi. Na tisoče italijanskih beguncev se je namreč zbralo v švicarskem kantonu Tessin. Ti begunci se nadejajo, da jim dade švicarski somišljeniki orožja ter da se jim pridružijo. Iz Chiassa boče vdreti baje 800 v švicari bivajočih italijanskih socialstov, nekaj sto Italijanov pa je baje odšlo iz Lausauna proti Simplonu. Italijanske oblasti so torej ukrenile razno, da se tem trumam na meji prehod zabrani. Italijanska vlada se je obrnila do švicarske vlade s prošnjo, naj izžene vse begunce. Iz Berna se že poroča, da je vojaštvo zavrnilo 500 Italijanov, ki so hoteli z vlakom domov. — Iz pisem, katera so dobili v Milanu v stanovanju izgnane socialstije Kulišov, posnema vlada, da so hoteli socialisti in republikanci izrabiti bedo ter prirediti splošen vstanek, ki naj bi ustanovil federativno republiko? Ako je bil to res namen vstajev, je bil naravnost blazen, kajti proti modernim repetirkam je boj s kamenjem in s cepci povsem brezuspešen.

LISTEK.

A jaz pojdem!

Spisal Evstahij.

Dà, jaz pojdem! Čudno je, da je bilo treba toliko časa in premišljevanja, predno sem prišel do tega jednostavnega sklepa. Morda je moj nagli odhod podoben sramotnemu begu; da je z vsemi svojimi vzroki vred neizmerno smešen, to je gotovo. Če se pogledam danes v zrcalo, zarudel bi pred samim seboj.

A tu ni nikake druge pomoči. Moji kovčegi so urejeni in na večer pride postrešček, da jih odvede na kolodvor. Res je, da odhajam s težkim srcem odtod in res je, da je Koritovje, kamor se odpravljam, dolgočasno in od vsega sveta pozabljeno gnjezdo, — ali prosim Vas, kaj bi storili Vi na mojem mestu? Jaz sem ponižen in pohleven človek in igram z udanostjo vsako ulogo, kakoršnokoli mi prisodi Bog v svoji modrosti; toda te uloge, — ah te uloge nikakor ne! Ostalo mi je še nekoliko estetičnega čuta in ta se upira z vso močjo proti tej neumni, do skrajnega smešni brezpomembnosti, v katero sem se bil zadnje čase potopil do vratu. Moje oči so pričele gledati motno in brezizrazno in moj nos je dobil polagoma neodločne, meglene konture ... A zdaj, — hvala Bogu! ...

Zašel sem bil nekoč v nizko zakotno gostilno, — v jedno izmed tistih tihih gostilen, ki stojé ob poti leno in zaspano, podobne starim ženicam v zelenopikasti obleki in z rožnim vencem v roki. Nikomur ne pride na misel, da bi se ozrl nanje, nobenega glasu ni čuti izza tesno zagrnjenih oken; samo časib, pozno na večer, zašumi nenavadno življenje v prostrani, slabo razsvetljeni sobi; zdi se, da so vsi duhovi iz davno minulih časov, da pojó pozabljene pesmi in pijó iz lončenih bokalov.

Krčmarica je bila rudeča, debela ženska; govorila je z ubitim, hreščečim glasom, ki se je razlegal po teh prostorih nekako nespodočno. Njen mož je bil človek dolge, trepetajoče postave, s častitim obrazom in valovito brado; prikazal se je zdaj pa zdaj na pragu kakor nedoločna senca, stiskal v ustnih pipo dolgocevko in molčal; odkar sem ga poznal, ni znil besedice; tudi njegove oči so bile navadno zatianjene.

Sedel sem in pil, zunaj pa je deževalo. Težke kaplje so potrkavale na okno in drsale po rosnem steklu, iz sivih sten je izstopila vlaga, svetilka se je zibala na stropu in zdelo se je, da bledí in pojema. Mene se je lotévala melanholija, od daleč so prihajali otožni spomini, čutil sem, kako mi že diha na lica njihova mrzla sapa ... A tedaj —

Ne mislite, da je ona kakšen fenomen. Po-

dobno punico srečate v mestu na vsak korak, vsaj jaz se spominjam, da sem videl v svojem življenju že mnogo lepših obrazov. Mehek, nedolžen, fin oval, kipeča ustna, lasje temne, kostanjeve barve, oči ... Te oči so me vznemirile takoj v prvem trenutku, največ vsled tega, ker niso bile v nikakem soglasju z ostalim obrazom in z vsem deviškim, še ne popolnoma razvitim telesom. Nikdar še nisem videl tako razumnih, filisterskih, premetenih očí. Ustna so govorila otroško, ljubeznivo, kakor govoré najlepša rubinasta ustna v zaljubljenih verzih, a v očeh je ležala porogljiva kritika, hladna in zlobna, vzvišena nad vso poezijo.

Moje srce je nagnjeno k sentimentalnosti. In to je moja nesreča. Ko je stopila Pavla v sobo, zaigralo in zadrhtelo je v mojih prsih, in v hipu je izginila vsa melanholija; vlažne stene so se zalesketale in razširile, svetilka je vzplamtela v rožnatem svitu ... niti sam pesnik Engelbert bi se ne mogel čutiti bolj idealnega, kakor sem se čutil jaz v tistem krasnem času ... In še jedenkrat: — Pavla ni bila nikakšen „vzor“; ne morem si razlagati, ali je uplival name tako čudovito rezki kontrast mej njo in njeno pusto okolico, ali je bilo moje duševno razpoloženje tako mehko in dovzetno, ali je usoda prav takrat razlila nad njo gloriole nenavadne lepote, — resnica je, da me je ovladalo

Vlada hoče ukreniti sedaj dvoje, ki naj zabrani obnovitev vstaj: lotiti se hoče legislativnim potom izboljšanja gospodarskih razmer v Italiji ter poskrbeti za olajšanje stanja nižjih slojev; ob enem pa hoče baje omejiti — tiskovno in društveno svobodo. Prvo dejstvo je pametno in že davno nujno potrebno, toda drugo je naravnost nevarno ter bode izvajalo le odpor.

Rusko-japonska pogodba. Petrograjsko uradno glasilo je objavilo komuniké glede Koreje, takozvani „protocole des desinteressements“, Japan, kakor tudi Rusija sta priznala samostojnost in neodvisnost Koreje ter sta se zavezala, da se hočeta vzdržati vsacega najmanjšega mešanja v notranja razmere Koreje ter da stavita le v skupnem sporazumljenju Koreji na razpolago finančne ali vojaške svetovalce.

Vojna Amerike s Španijo. Španci so zvodili vse časopise za nos. Špansko ladjevje se namreč ni vrnilo v Kadiks, (tako se poroča uradno iz Madrida) marveč je pod poveljništvom admirala Cervere ostalo na morju. Vse vesti zadnjih dni glede Špancev so torej brezpomembne. Španci so bržčas na poti proti zahodnoindijskemu morju; Amerikanci se zato menda tudi niso vrnili v Keywest, temveč so še pri Haiti in Portoriki, da pričakajo Špance. Ti so pač navlašč raztrosili o svojih namerah napadne vesti, da zamude izkrcanje Amerikancev na Kubo. Španci so postopali jako diplomatično; bitka, ki bode bržčas pri zahodnoindijskih vodah, pokaže njihov nadaljni uspeh ali neuspeh. Pri Cienfuegosu, na južni obali Kube v provinci Santa Clara se je vnel v četrtek v jutru boj, ker so se Amerikanci hoteli izkrcati. Po osemurnem boju so se morali Amerikanci umakniti. Španci so izgubili 40 mož, Amerikanci baje še več. O bitki pri Cardenasu, ki je trajala eno uro, pa se poroča: Topnjači „Wilmington“ in „Hudson“ in torpedovka „Winslow“ so se upale v luk, da bi napadle nekatere španske ladje. Amerikanci španskih ladij toliko časa niso našli, da so začele streljati nanje španske nabrežne baterije, hkratu so se prikazale še španske ladje ter so streljale na Amerikance, ki so se morali umakniti, izgubivši precej ljudi. Ako so ta poročila zanesljiva, so bili v poslednjih dneh Amerikanci kar dvakrat zapored tepeni. Seveda ta dva poraza nimata posebnega pomena ter ju s porazom Špancev pri Manili nikakor ni primerljati. Poroča se tudi, da so Amerikanci bombardirali mesto San Juan na Portoriki. Dalje se poroča, da se je odhod velike ameriške ekspedicije na Filipine odložil, ker zahtevajo posestniki prevoznih ladij preveliko plačo. Koliko je na tem resnice, še ni znano. Iz Londona javljajo, da je general Merritt, poveljnik prvega vojnega kora, določen ameriškim guvernerjem na Filipinih. Njegova vojska bo obsegala 15.000 mož. S Kube pa javljajo Španci, da ni res, da bi trpeli ondotni španski vojaki pomanjkanje, kajti maršal Blanco je imel 4. maja še 23.000 vreč riža, 26.000 vreč moke, 18.000 centov suhega mesa in 6000 sodov vina. Špancev se torej ne godi slaba!

vsega ljubezni polno, željno razkošje, in da se je omotalo krog mojega telesa tisoč trdnih vezij.

Moje sanje so se izgubljale v neumnih idilah... „Bled popotnik sloni ob oknu in njegovo srce je prazno in zapuščeno, a črnooka krčmarjeva hči poje s serafskim glasom o mladi sreči, in njene bele ročice drsajo po strunah. In popotnik...“ Sam Bog vedi, kako sem bil naletel na te jokave stavke.

A resnično Vam povem: — ona je igrala na citre. Kako je igrala, o tem ne morem veliko govoriti, nisem muzikaličen. Sploh se mi čudno zdi, da mehke sentimentalne duše ne razumejo o glasbi čisto nič, — mej tem ko plava tam oni rabijadni človek v najlahnejših, eteričnih melodijah, kakor kak don Ramiro...

Tisti dan je v mojem koledarju dvakrat podčrtan, z rdečim svinčnikom! Ti dve črti sta pomenili takrat srečo in ljubezen... Oh jaz bedak, jaz...! Toda čemu zdaj ta razburjenost? Moji kovčegi stojé pripravljeni za darimi in če se ne motim, prihaja že postrežek po stopnicah.

Najboljše je, da se ne spominjam onih prokletih dni, — da pokrijem svoje nerodne ljubavne maneve s plaščem samospoštovanja, kolikor mi ga je še ostalo. Jaz imam namreč svojo posebno metodo v gruljenju; vrag vedi, odkod mi je prišla... Moje cči gledajo neslano, brezbarvno, uprav golobje-

Protiburševske demonstracije pred sod ščem.

(Dalje.)

Zasliševanje prič se je začelo popoldne ob polu 4 uri.

Priča Oskar Vračko,

vladni policijski nadkomisar v Ljubljani, opomni pred vsem, da ni zmožen slovenskega jezika in prosi, da bi se zaslísal v nemškem jeziku. — Vračko pravi, da so se hoteli takajšnji slovenski vseučilišniki maščevati nad nemškimi burši iz Gradca in Dunaja, kateri so baje na ondodnih vseučiliščih Slovence proganjali. — Ljudstvo se je nabiralo v Zvezdi že ob 10. uri popoldne ter kričalo: „Živio slovenska Ljubljana!“ V začetku je imela demonstracija bolj nedolžno lice, kmalu je pa jela množica siliti proti kazinskemu poslopju. Redarji so primorali demonstrante, da so zapustili „Zvezdo“, kmalu so se pa zopet vrnili, vilteli palice in pesti, vsled česar je poklical priča žendarmerijsko asistenco. Ko je le-ta prišla, se je množica takoj mirno razšla. Po mnenju te priče so ljudje nameravali s svojo demonstracijo uplaviti na burše in na policijsko oblast, da se odredi, da burši odlože čepice. Končno opomni priča, da je pri neki seji katoliške socialne zveze g. Žan predlagal resolucijo, vsled katere naj bi Ljubljanski Slovenci ne trpeli burševskih provokacij. Gosp. Jan je govoril prav grozilno glede ljubljanskih nemških dijakov.

Drž. pravdnik Pajk: Ali se niso ljudje v „Zvezdi“ vedli prav opasno? Kaj so prav za prav nameravali?

Vračko: Zdi se mi, da so hoteli ljudje v „Kazino“ vdreti.

Dr. Šušteršič: Gospod komisar! Rekli ste sami: Spočetka so bile demonstracije prav nedolžne ter postale šele potem resne. Iz vaše izjave sledi torej, da je postalo ljudstvo razburjeno šele vsled vedenja Karnijolcev. Ali priznate to gosp. nadkomisar?

Vračko: Dà, ko so se ljudje drugič vrnili z Glavnega trga, so postale demonstracije opasnejše.

Dr. Šušteršič: Ker je bilo mej tem tudi nekaj ljudi aretiranih in se menda ni na posebno lep način postopalo z njimi, je bila razburjenost naravna. Prosim, da se to zapomni!

Sodni svetnik Wagner: Ali so v prejšnjih letih nosili Karnijolci svoje čepice in trakove?

Vračko: Dà, a takrat ni bilo demonstracij.

Dr. Tavčar: Gosp. nadkomisar, ali je bilo mej demonstracijami v „Zvezdi“ kaj dijakov.

Vračko: Ne, dijakov jaz nisem videl.

Dr. Tekavčič: Prosim, naj se na podlagi izjav te priče zabeleži, da so se izvršile prve aretacije že takrat, ko so bile demonstracije še „harmles“, kakor jih je označil g. komisar. (Se zgodi.)

Priča mestni polic. komisar Fr. Podgoršek

pripoveduje, da mu je o prvem listku, pozivajočem k demonstraciji v „Zvezdi“, telefoniral g. Kosler, ki je tak listek našel, a besede „zavedni“ ni umel ter jo razlagal proti sebi. Podgoršek je takoj slutil, da bode takih listkov več raztrošenih ter je na to redarje opozoril. Kmalu so stražniki prinesli mnogo takih listkov, in končno se je pričelo celo povedalo, da so bili 4 velikošolci radi trošenja takih listkov aretirani, a zopet izpuščeni, ker ni bilo najti pri njih prav nobenega lista. To vse se je zgodilo v soboto zvečer. V nedeljo je naročil redarjem naj zabranijo postajanje po „Zvezdi“. Ker pa je bilo ljudstva vedno več, je priča odredil, naj se zabrani sploh vstop v „Zvezdo“. Prvi aretiranec je bil vinjen. Ker je bilo že sila mnogo občinstva, sem

naivno; pričakovalo bi se, da vsak čas zvođené in se razblinijo od samega ginjenja; zaljubljena, v zadregi smehlajoča negotovost je razlita po mojem obrazu; moj glas je zlezal čez noč za dve oktavi kvišku in tam mej najvišjimi notami išče šuštečih besed, polnih mesečine in solzne poezije... Skratka, vsa moja zunanost je podobna najslajšim Höltyjevim verzom.

Zavedal sem se prav dobro svoje smešnosti, jasno in razločno sem čital uničujočo kritiko v Pavlinih očéh, a kadar sem se hotel otresti svojega bledega trubadurstva, postalo mi je tesno, prišel sem v zadrego, in spodnja ustnica mi je zlezla navzdol. Naposled bi stvar sama na sebi ne škodovala nikomur. Pavla se je prilagodila čudovito hitro mojemu tonu, njene besede so se topile v idealističnih solzah, imenitno je igrala ulogo „mlade deve, deve blede“ s sanjavimi očmi in grličjim srcem. A njene oči so vsak hip odločno protestirale proti svoji ulogi, ostale so hladne in materialistične, le časih so stopile po sili, užaljene in s trdovratnim ugovorom za sentimentalni pajčolan.

Kakor sem rekel: to vse bi še ne bilo nikako zlo. A ostanki moje pameti so razmišljali popolnoma opravičeno: „Iz kakšnih razlogov se ji zdaj vredno, da se potaplja prostovoljno v mojo neumno jokavost?“ — Nemogoče je, da bi bila našla kaj zanimivega na tem gruljenju; vsak pameten človek ve,

ukazal „Zvezdo“ izprazniti, a to ni bilo lahko možno, ker je bilo redarjev premalo. Končno pa je rekel Štefe v družbi Žana občinstvu: „Za menoj!“ t. j. v Selenburgovo ulico.

Predsednik: Kaj je hotel reči Štefe s tem: „Za menoj!“?

Podgoršek: Mislim, da je hotel ljudstvo odpraviti, ker je bila demonstracija itak končana.

Preda: Ali ste videli, da je Štefe trakove delil?

Podgoršek: Dà, gosp. Štefe je imel večjo pentljo, drugim je dajal male trobojne odrezke.

Preda: Ko so se demonstrantje vrnili, je prišlo baje do hujših demonstracij. Zakaj pa? Kakšen namen je imela demonstracija?

Podgoršek: Ker so prišli takrat kazinski gostje iz svoje hiše ter so s tem dražili narod. Kazinski gosti se tudi na opetovano prošnjo župana niso hoteli umakniti, češ, da so na svojem. Ljudstvo je imelo s svojo demonstracijo le ta namen, da manifestira, da je Ljubljana slovensko mesto. To kaže petje nacionalnih pesmi in klici: „Živela slovenska Ljubljana!“

Preda: Ali je bila nevarnost, da ukrenejo demonstrantje kaj hujšega?

Podgoršek: Ne, tega značaja demonstracije v „Zvezdi“ niso imele, ker na kaj družega, kakor na manifestiranje slovenskega značaja Ljubljane, sploh nihče ni mislil.

Preda: A saj so vendar nekatere izgretnike iz kazine vrgli. To je v nasprotju z vašimi besedami, da se hujšega ni bilo bati!

Podgoršek: Kazina ima skozi vežo in dvorišče javen prehod. Torej sme vsakdo skozi kazino. Ljudje niso šli v kazino, ampak so šli le po navadnem, zadajem dohoda skozi kazinsko poslopje.

Drž. pravdnik Pajk: Kako pa veste tako gotovo, kakšen namen so imele demonstracije?

Podgoršek: Ker se je o tem govorilo že prej ves teden in ker je bila govorica, da se zapoje slovenske pesmi in se na to demonstrativno odide. To se je zgodilo.

Dr. Tavčar: Spočetka „Zvezda“ ni bila zaprta. Kdaj ste jo pa zaprli?

Podgoršek: Postajati je bilo tako prepo-

vedano v „Zvezdi“, zaprli so jo redarji šele nazadnje.

Dr. Tavčar: Ali ste dobili vtisk, da so velikošolci demonstracijo priredili?

Podgoršek: Na, velikošolcev pri demonstraciji sploh nisem videl.

Notar Plantan: Ali ste videli ali slišali burše, kako so se občinstvu rogali ter se iz kazinske restavracije posmehovali?

Podgoršek: Inel sem prevač posla z občinstvom, da bi gledal burše. Vem pa, da se kazinotje niso umaknili izpred hiše, češ, da so na svojem. To je občinstvo posebno dražilo.

Dr. Šušteršič: Drž. pravdnik Pajk trdi, da je imelo ljudstvo namen, naskočiti kazino, to ste morali vi že po vnanjem vedenju opaziti.

Podgoršek: Po vnanjem sodeč, občinstvo ni imelo tako hudega namena.

Drž. pravdnik Pajk: Čemu ste pa gnali ljudi proč, če ni bilo resne nevarnosti?

Podgoršek: Peli so in kričali, to je dovelj, da se svari in pomiruje ter se končno uporablja še druga sredstva.

Dr. Poček: Ali je bilo sploh mogoče, da bi ljudstvo naskočilo kazino? Ali je bila nasprotna moč hujša nego straža?

Podgoršek: Straža bi ne bila mogla za-
brani naskoka.

Dalje v prilogi.

da je ni na svetu dolgočasnejše stvari od vzdihovanja... Iz ironije —? Ne, o ironiji nisem zapazil na nji ničesar, vsaka njena beseda je pričala o vestnem, poštenem trudu...

Celo gospa krčmarica je skušala nekoliko ublažiti svoj hreščeči glas, kar pa se ji nikakor ni posrečilo; položila je vanj nekaj nosljava, zategnjenega, obupanega, s takim glasom molijo molitve za umirajoče. Morda je čutila, da me nenavadno vznemirja, zato se je samo zdaj pa zdaj za par trenutkov prikazala v sobo...

Treba je, da povem to reč na kratko; a usodepolna beseda mi nikakor noče izpod peresa. Radovoljno in s sklonjeno glavo pretrpim vsako nezgodo, in žale besede ni iz mojih ust. Toda smešnosti se bojim, pod njenim težkim bremenom se rušijo moje zadnje duševne moči...

Zahajal sem v tisto nesrečno beznico dan na dan in naposled se je zgodilo, kar je bilo samo naravno in se je dalo pričakovati. Proglasili so me na tihem, kakor po vseobčem dogovoru —

Zakrij svoj obraz, oj Amor!

— Oficijalnim kandidatom!

Prašam vas vse, ki se radujete nad mojo melanholijo, — ali poznate na svetu kaj strašnejšega od oficijalnosti?

Jaz ne!

(Koniec prih.)

Dr. Krisper: Ali veste, da se je dalo povelje, naj se Ardigal izpusti?

Podgoršek: Dà, zvedel sem to pozneje. Ardigal se je tudi res izpustil.

Dr. Tekavčič: Ali je redar Gvido Šmalc zanesljiv?

Podgoršek: Veže ga službena prisega. Ne-resnice mi nikdar ne poroča, da si je neokreten v govoru.

Notar Plantan: Ali vam je znano, da je redar Kržan Kosca že dvakrat ovadil brez vzroka?

Podgoršek se tega ne spominja.

Dr. Krisper: Ali vam je znano, da je funkcional Rasberger neopravičeno kot tajni redar?

Podgoršek: Tega ne vem.

Dr. Šusteršič: Dva demonstranta so vrgli iz kazine. Zakaj pa? Ali sta storila ondi kaj hudega?

Podgoršek: Ne!

Dr. Šusteršič: Torej je bilo kazinsko obdinstvo agresivno in ni imelo vzroka metati ljudi na ulico!

Priča komisar Švajger izpove nemški.

Preds.: Ali ste vedeli že prej, da bodo demonstracije?

Švajger: Ne, šele v nedeljo sem zvedel, povedal mi je komisar Vračko.

Prič dš v „Zvezdo“ je priča videl najprej Štefeta in Žana; zbrano je bilo veliko ljudi, ki so klicali: „Živio! Pereat! Kape dol! Vun morajo!“ Videl je tudi župana posredovati. Narod se je približal do 7 korakov proti kazini, a Štefe je dal znamenje z roko, naj grejo dalje. Zajedno je bilo razbito neko steklo „Vun morajo!“ je dejal Žargi, kateri se je sploh vedel kakor divjak ter ga je moral sam aretirati.

Preds.: Kaj je bilo po vašem mnenju namen demonstrirajočega občinstva?

Komisar Švajger: Po vsem sodeč, je imelo ljudstvo namen kazino naskočiti. Župan je porabil ves svoj vpliv, da se to ni zgodilo. Prosim pa, da ne razumete besede „naskočiti“ doslovno!

Preds.: Torej, kaj pa mislite, da je hotela množica? Izrazite se točno!

Komisar Švajger: Kazinske goste so hoteli odpraviti od okna in izpred hiše ter prisiliti burše, da ne nosijo čepic.

Preds.: To je vse kaj drugega. Ali bi občinstvo moglo naskočiti kazino?

Komisar Švajger: Spočetka ne, a končno je bila straža premajhna, da bi bila mogla kaj takega zabraniti.

Dr. Tavčar: Ali tudi vi mislite, da je bila spočetka demonstracija „harmlos“? Tako se je o prvi demonstraciji izrazil g. komisar Vračko.

Komisar Švajger: Da, tudi jaz tako mislim. Resnejši značaj je dobila demonstracija šele nazadnje.

Priča Rasberger

pripoveduje, da je bil Štefe povsod prvi ter je miril ljudi. Dejal jim je: Prosim, gospoda, mir! Ljudje ga niso poslušali, a šli so vendar za njim.

Priča Plevnik (redar)

pravi, da je čul, ko je Štefe zavpil: Le za mano!

Preds.: Kaj je Štefe nameraval s tem? Ali je hotel ljudstvo odpraviti?

Plevnik: Tega ne vem.

Drž. pravdnik Pajk: Naj se ga vpraša še radi vedenja Štefeta, ko so peljali aretiranega Ardigala.

Preds.: Kako je bilo tedaj takrat?

Plevnik: Ljudstvo je vrelo za Ardigalom in policijo. Glede Štefeta ne vem ničesar. Ljudstvo je pač upilo: Stopimo za njim, da ga bodo izpustili, a Štefeta ni bilo menda zraven.

Priča Goričan (redar)

pripoveduje, da je čul, ko je Štefe pozval izpuščenega aretiranca: „Jutri pridite k meni, saj poznate Štefeta.“

Štefe: Da, rekel sem, pa le zato, da bi mi prišel povedat podrobnosti, katere bi objavil v kakem listu.

Goričan pravi dalje, da je dejal Štefe: Takega surovega vedenja Slovenci nismo vajeni. A tega ne more trditi, da bi bil Štefe tekel pred ljudstvom, ki je vpilo: Oprostimo ga!

Drž. pravdnik Pajk: V predpreiskavi ste pa trdili to z vso gotovostjo.

Goričan: Pod prisego ne morem tega trditi, ker sem po tolikih mesecih že pozabil posameznosti.

Preds. čita Goričano izpoved pri predpreiskavi.

Dr. Krisper: Gospod priča, v Wolfovi ulici so ljudje vpili. Ali je bil med tisto množico Štefe?

Goričan: Množica je kričala, Štefe je bil pa pred njo.

Dr. Krisper: Torej je bil Štefe pred kričači?

Preds.: Ali je Štefe tekel in sam vpil?

Goričan postane ves konfuzen, jeclja in ne ve ničesar pozitivno.

Priča Gvidon Šmalc (redar)

pravi: Štefe je bil vsemu načelnik.

Preds.: Iz česa sklepate, da je bil Štefe načelnik?

Šmalc: Ker je vedno spredaj hodil. — Štefe mi je dejal, naj na povelje župana Ardigala takoj izpustim. Palice tedaj ni imel. Ko so Ardigala iz-

pustili, je Štefe pred rotovžem aretiranca prvi sprejel, ga trkal po hrbtu ter odšel z njim.

Preds.: Ali je bilo res tako, kakor pravi priča, g. Štefe?

Štefe: Ardigal je bil pijan, zato sem mu prijazno svetoval, naj izgine s pozorišča, da se mu zopet kaj ne zgodi!

Priča Kranjc (redar)

pravi, da je slišal Štefeta reči ljudstvu: „Za menoj!“ Sploh je bil vedno bolj spredaj. Ko sem Erbežnika aretirali, mu je dejal Štefe, naj se jutri pri njem oglasi.

Priča Kocjančič (redar)

je Štefeta videl v Šelenburgovih ulicah s sprevidom, kjer je vpil, naj gre spredaj za njim.

Preds.: Ali je Štefe hotel s klicem „Za menoj!“ — hujskati?

Kocjančič: Ne. Hotel jih je odpeljati drugam.

Priča Ažman (redar)

je videl, da je stopil Štefe v Drenikovo prodajalnico. Ko se je vrnil, je imel trobojnico, take trobojnice je tudi delil.

Preds.: Kaj je govoril? — Priča: Nisem slišal. — Pač so se čuli klici: Pereat! Toda Štefeta nisem slišal vpiti. Pač pa sem slišal, ko so Ardigala odpeljali, da je Štefe rekel: Aretirali ne bodo nobenega. Sporočil sem redarju Šmalcu županov ukaz, naj se Ardigal izpusti, a Šmalc ga ni hotel izpustiti, ker se ni hotel pred občinstvom blamirati. Končno trdi priča, da je sam slišal Štefeta vpiti: Pereat Germania!

Priča Klančičar (redar)

je slišal Štefeta vpiti pred kazino: „Smo že končali, pojdimo skozi Šelenburgove ulice!“

Dr. Poček: Štefe je torej vpil; „Smo že končali!“ Kaj so pa končali? Ali so kaj hudega učinili?

Klančičar: Nič! Le vpili in peli so.

Priča Vrečar (redar)

je videl Štefeta, ko so aretirali Ardigala. Množica je vpila; da bi Štefe vpil, se ne spominja. Župan je pričel dejati, naj se Ardigal izpusti, to je priča sporočil policijskemu oficijalu. Ko je bil Ardigal prost, mu je Štefe roko dal ter dejal: „Oprostili smo vas, — naš je!“ Sploh je bil Štefe na čelu množice ter je tekal od krdela do krdela.

Štefe: Jaz sem miril, ne hujskal.

Preds.: Ali ste videli, da je Štefe miril?

Vrečar: Ne, — ker sem bil predaleč. Videl sem pa, da je bil v sredini občinstva.

Dr. Krisper: A kaj mislite, ali je Štefe hujskal ali miril? Priča: Če je bil povsod prvi, vendar ni miril! (Smeh.)

Preds. opominja občinstvo, naj se priči ne smeje.

Priča Slanec (redar)

pravi, da ni nič videl Štefeta, ker ga sploh ni poznal. Čul je klice: „Oprostite ga!“ Ko pa pogleda Štefeta, trdi, da se spominja, da je Štefe vpil.

Dr. Šusteršič: Komu je veljal ta klic? — Stražnikom ali ljudem?

Priča: Seveda stražnikom!

Dr. Šusteršič: Naj se to zabeleži!

Priča Herzog (redar)

pravi, da ga je Štefe vprašal: Kako to, da omikanci nimajo pravice iti v „Zvezdo“? Kdo vam je to ukazal braniti? Ko mu je odgovoril, da komisar Podgoršek, je dejal Štefe: Kje je Hribar? Bomo že s Hribarjem govorili!

Dr. Krisper: Ali vas je Štefe s svojim spraševanjem, ali sicer s čim, v službi oviral?

Herzog: Ne.

Priča Reve (redar)

pravi, da Štefeta do danes ni poznal, a spominja se, da ga je videl sredi množice v „Zvezdi“, ko je kazal s palico proti Wolfovim ulicam. Dalje ne ve.

Preds.: Štefe, ali ste res kazali s palico? Štefe se ne spominja.

Dr. Poček: Kako daleč ste bili takrat od Štefeta?

Bevc: Ne vem „genau“. Slišal ga nisem ničesar.

S tem je bilo zasliševanje prič glede Štefeta končano, na kar so se glede obtož. Miklavca zaslišale te-le priče:

Priča Lekan (kavarnar pri „Virantu“)

pravi, da je Miklavce v njegovi kavarni delil listke ter rekel: „Jutri pojdemo v „Zvezdo“ in bomo vse zbili! Pereat!“

Preds.: Ponovite to Miklavcu v lice! — (Se zgodi.)

Miklavce trdi, da se priča moti, ker je bilo v kavarni mnogo ljudi.

Dr. Poček: Ali ste videli, da je Miklavce prinesel listke?

Priča: Videl sem, da pred prihodom Miklavca ni bilo nikjer nobenega lista.

Dr. Šusteršič: Ali ste tikoma pred prihodom Miklavca vse mize preiskali?

Lekan: Ne. A meni je dal tudi listek.

Dr. Šusteršič: Obtoženec trdi, da je tak listek na mizi dobil ter opozoril druge nanj. Bilo je več ljudi v kavarni, delil jih je morda kdo drugi!

Drž. pravdnik Pajk: Ali je začel Miklavce deliti listke takoj, ko je prišel.

Lekan: Takoj.

Priča Rasberger

pravi, da je videl Miklavca v „Zvezdi“. Ljudje so vpili razno, Miklavce pa: „Kapice dol!“

Miklavce: Dejal sem: Kapice naj deno dol! Potem bo takoj mir. Ljudje so se smejali ter pritrdjevali.

Rasberger: Pravi, da se ljudje niso smejali.

Priča Golob (redar)

ne pozna Miklavca, ga ni nič videl v „Zvezdi“; ve, da so nekoga pahnili iz kazine, ali ne ve, ali je bil to Miklavce.

Priča Šmalc (redar):

Ne vem, da bi bil Miklavce rekel: Pojdimo v kazino, ki je javna gostilna! Prvič je priča trdil, da slišal Miklavca to govoriti.

Priča Potokar (redar)

je slišal Miklavca reči: „Pojmo noter in jih dajmo vun!“ Kam je Miklavce na to šel, priča ni videl.

Dr. Šusteršič: Obtoženec, ali niste dejali: Pojmo noter na vrček piva!

Miklavce: Dà, tako sem govoril, saj v kazino sme iti vsakdo pit.

Priča Herzog (redar)

pravi, da je Miklavce rekel: „Pojdimo v gostilno, ki je vsakemu prosta! Pijmo vsak vrček piva, saj nas ne morejo vun vreči!“ — Jaz sem ga miril, naj bo pameten, a ni odnehal.

Dr. Šusteršič: Saj ni nič nespametnega iti v kazino pit pivo!

Dr. Tavčar: Recite, da ga niste pustili v kazino, ker ste imeli tak ukaz.

Priča: Dà, tako je.

S tem se je zasliševanje prič glede Miklavca končalo. Obravnava se je ob polu 7. zaključila.

* * *

Danes se je začela obravnava ob 9. uri zjutraj.

Slučaj Žargi.

Priča Breznik (redar) je Žargija opominjal in ga končno aretoval.

Žargi trdi, da ga je redar sunil v prsa; na to se je sam odstranil.

Priča Slanovec (redar) izpove, da je bil Žargi vinjen, in da je rekel: „Notri pojmo, čepice dol!“ in meni, da je Žargi hotel s tem Nemce iz Kazine vreči. Pozneje ni več slišal, da bi Žargi hujskal.

Priča Kerin (redar) trdi, da je Žargi ves čas hudo razgrajal in končno bil aretovan. Slišal je, da je kričal „Živijo! Nemce vun. Čepice dol. Potem bo mir.“ Bil je vinjen.

Priča Pirkovič (redar) izpove, da je videl Žargija v „Zvezdi“, da je vpil, in da ga je na povelje kancelista Schweigerja aretoval, da se ni zoperstavljal, in da je bil nekoliko vinjen.

Obtož.: Rekel sem mu, da me naj nikar ne suje, in šel sam potem z njim na magistrat.

Dr. Tekavčič: Ali ste bili priča, v obližju? — Priča: Hodil sem sèm in tja.

Priča Slanovec (redar) pove, da je Žargi vpil: „Pejmo notri, saj nam zato nihče nič ne more!“ Kričali so pa vsi.

Preds.: V preiskavi ste pa rekli, da je Žargi hujskal.

Obtož.: Jaz se ne morem spominjati, da bi jaz hujskal.

Na vprašanje dr. Tekavčiča je odgovoril Slanovec, da je napravil Žargi nanj vtisk pijanega človeka, ki ne ve kaj dela.

Slučaj Miklavce — Štefe.

Preds.: Kaj je delal obtoženec v kavarni?

Priča Pirkovič: Tisti čas, ko sem bil v kavarni, ga jaz nisem slišal vpiti ali govoriti, ker se zanj nisem zanimal in se je v kavarni vpilo „Živio Slovenci!“

dr. Poček: Ali je bil Hirschmann že v kavarni?

Pirkovič: Bil, in pokazal mi je listek.

dr. Krisper: Ali ste bili tudi pri demonstracijah v Šelenburgovih ulicah?

Priča: Dà, skupaj s Štefetom, v sredi občinstva, ker radi množice sploh ni bilo mogoče ne naprej, niti nazaj. Stražnik nam je ukazal, da naj odidemo skozi Šelenburgove ulice.

dr. Krisper: Ali je Štefe kaj hujskal?

Priča: Ne. Ampak celo miril je.

Preds.: Kako je miril?

Priča: Rekel je: „Prosim, gospoda moja, le mirno! Tega pa ne!“

dr. Krisper: Kaj je storil Štefe, ko je padel kamen v kazinsko okno?

Priča: Tega pa nikar! Obrnil se je proti ljudstvu, stopil na trotoar in dvignil roko.

Drž. pravdnik Pajk: Če je šel sredi občinstva, se ni mogel obračati proti ljudstvu.

Priča: Ljudstvo je bilo okoli in okoli!

Preds.: Kdaj je prišel Štefe? Pred vami?

Priča: Za mano. Ves čas ni bil pri meni.

V Šelenburgovih ulicah sva pa bila vedno skupaj.

Preds.: Ali ste videli, ko je priletel kamen v kazinsko okno?

Priča: Slišal sem; a kdo je vrgel, radi velike množice nisem mogel razložiti.

Drž. pravdnik Pajk: Ali ste slišali kričati Štefeta: „Za menoj!“
Priča: Ne.
Drž. pravdnik Pajk: Naj se zasliši priča redar Šmalc, ki mu pove, da je Štefe tako govoril.
Preds.: Klančičar naj pride! (Ga ni.) Prečital Vam bom Klančičarjevo izjavo. (Se zgodi.) Bere: „Štefe je dejal: „Tu smo že končali, pojdemo v Šelenburgove ulice.“ — Če ste bili poleg, ste morali slišati.

Priča: Ljudje so peli in vpili vsi.
Dr. Poček: Ali so ljudje že šli, ko sta bila skupaj v Šelenburgovih ulicah.
Priča: Že.

Slučaj Kosec.

Priča Kržan (redar): V soboto zvečer mi je Kosec pravil, da bodo izgreli. Slabih mislij Kosec menda ni imel, ko je šel v „Zvezdo“, a dejal mi je, da dobimo do 10. ure dopoldne gotovo ukaz od komisarja.

Kosec: Kržan ima na me jezo, ker me je že dvakrat brez vzroka ovadil.

Zagov. Plantan: Ali ste ga res ovadili?

Kržan: Da.

Drž. pravdnik Pajk: Ali niste videli Miklavca pri „Kazini“?

Priča: Da. Odganjala sta ga dva redarja. Pri tem se je občinstvo hudo razburilo, kakor tudi Miklavc.

Dr. Šušteršič: Čudno to ni, če so ga metali ob tla!

Priča Kos (delavec): S Koscem sva bila v Kurji vasi v „kevdru“. Pravil je, da bo v nedeljo v „Zvezdi“ shod, da naj se snidejo tudi kmetijski fantje v „Katoliškem domu“.

Notar Plantan: Ali ste bili pijani? Kaj se je z vami zgodilo? Ali niste bili v „kevdru“ klofutani?

Kos: Pijan nisem bil, a ko sem hotel skriti neki nož, sem bil klofutan.

Notar Plantan: Vi ste torej kralji?!

Preds.: Gospod zagovornik, takih vprašani ne dovoljujem.

Notar Plantan: Predlagam, da se zaslišita priči Ivana Rastohar, posestnika „Mehletove žganjarne“ in Ivan Šarc, kot priči glede razgovora Koseca s Kosom.

Predlog sprejet.

Rasberger: Pred magistratom mi je 19. februarja dal Lukner list, češ, tu imate listek za jutri. Lukner taji vse.

Slučaj visokošolci.

Kržan (redar): Na Starem trgu in drugod našel sem več listkov. Stopim v stran in ča kam; kar pridejo 4 gospodje. Slišal sem jih, kako so se menili, da se z listki ne da doleteti cigarete. Šel sem za njimi in videl, da kamor so gospodje udarili, so bili listki. Možno je, da je šel kdo pred njimi in da jih je nalepil. Ne rečem pa, da so gospodje sami listke lepili.

Preds.: Obtoženi trdijo, da so na listke le kazali. Ali je torej res, da so bili listki že tam?

Kržan: Pri Ničmanu sem gotovo videl, da je bil listek šele takrat, ko je belooblečen gospod pritisknil z roko ob steno.

Preds.: Kdo je imel belo obleko?

Lavrič in Bončar izjavita, da sta imela siva povrhnika.

Drž. pravdnik Pajk: Katera dva sta šla na strani Ničmana? (Konstatuje se, da sta šla bržčas Bončar in Modic.)

Dr. Poček: Kako daleč za gospodi ste šli Kržan?

Kržan: 15 korakov.

Dr. Pirc: Torej niste mogli ponoči ob polu 1. uri videti tako majhnega listka! To se naj za beleži.

Dr. Poček: Ali so bili listki gumirani?

Kržan: Ne, le oslinjeni so bili.

Dr. Tavčar: Priznali ste, da so hoteli akademiki „delati cigarete“ — torej so se le šalili iz papirčkov; šli so radi z vami — torej se tem štirim gospodom ni zdelo vse skup nič važnega in hudega.

Obtož. Modic pravi: Redar izjavlja, da je šel iz stražnice ob polu 10. uri. Do polu 1. ure je šlo ondi že mnogo ljudij, ki so te listke lahko lepili.

Dr. Pirc: Na tej vaši poti so listki že ležali.

Redar: Da.

Dr. Tavčar: Očitno je torej, da so se šalili dijaki z najdenimi listki, katere so pobrali na cesti!

Priča Korenjak (redar) je s policajem Kržanom vred spremil dijake na rotovž, ter videl, da sta dva gospoda mej potom izgubljala listke. V stražnici so bili preiskani, a se ni našlo pri njih nič. Ko pa je šel stražar Kurent na naznačeno mesto iskat listke, jih je ondi res dobil.

Preds.: Od katerega gospoda pa so padali? Poglejte si jih tu!

Korenjak: Tega ne morem natančno reči.

Dr. Pirc: Ali ste videli, da je šel kdo z roko v suknjo?

Korenjak: Tega nisem videl, ker pod halvelokom se roke ne more videti.

Dr. Pirc: Torej ne morete trditi, da so padali listki akademikom iz rok!

Dr. Tavčar: Lavrič je imel sukajo, torej njega bi bili gotovo videli, ako bi bil segal v žep in metal listke. Lavrič je torej, kar se metanja listkov tiče, nedolžen.

Dr. Poček: Ali ni možno, da so padali listki s sten?

Korenjak: Mislim, da ne.

Priča Kurent (redar): Okoli 11. ure so dospeli 4 aretiranci v stražnico. Šel sem na ukaz pred Trnkocjevo lekarno in našel ondi listke tako raztresene, kakor bi jih bil kdo razmetal, 15 korakov narazen po trotoarju. Listkov je bilo 20 do 30.

Drž. pravd. Pajk: Ali teh gospodov ni nihče preiskal?

Kurent: Ne. Reklo se jim je le: „Gospodje, odložite sami, kar imate tacega pri sebi!“

Dr. Tavčar: Bončar se je pa pritoževal, da so ga celo prav radikalno preiskovali.

Dr. Poček: Ali ni možno, da je listke kdo polagoma trosil? (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. maja.

— (Shod zaupnih mož katoliško-narodne stranke) je bil dne 12. t. m. v „Katoliškem domu“. Shod je „po živahnem razgovoru, v katerem so nekateri zaupniki z ozirom na prejšnje politične stališče g. Vencajza omenjali svoje pomisleke“ postavil g. Vencajza kot kandidata pri državnozborni volitvi, ki se baje vrši dne 6. junija.

— (Občinski svet ljubljanski) ima prihodnji torek, dne 17. maja t. l. ob petih popoldne v mestni dvorani izredno sejo, na koje dnevnem redu je več važnih točk.

— (Bakljada in serenada novemu škofu) Gospodom pevcem se tem potom naznanja, da bode prihodnja, in to zadoja skupna skušnjava za bakljado in serenado v sredo dne 18. t. m. ob 1/9. uri zvečer v Sokolovi dvorani.

— (Koncert operne pevke gospodičine Verhundeve) bode dne 21. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“, na kar opozarjamo sl. občinstvo. Vspored koncerta prijavimo v kratkem.

— (Št. Jakobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda) vabi vse p. n. pokroviteljice, ustanovnice, člene in podpornice k sprejemu knezoškofa dr. Jegliča, kateri se pripelje v petek, dne 20. t. m., ob polu 12. uri dopoldne. Snidemo se ob 11. uri za vodo pred Mayerjevo kavarno. (Filipov dvorec.)

— (Pevsko društvo „Slavec“) ima v torek dne 17. t. m. izredni občni zbor, ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih v „Narodnem domu“, z naslednim vsporedom: 1. Prememba društvenih pravil. 2. Raznosterosti. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

— (Stavbena kronika.) Ta teden je deževno vreme močno motilo stavbena dela. Zidarska dela pri novi artilerijski vojašnici so večinoma že končana. Na Starem trgu prenavlja se hiša št. 5, pri hiši št. 15 pa se gradi dvorišni trakt. Na Opekarski cesti zida se dvoje novih poslopij. V Prulah zgradila se bode istotako jedna nova hiša. Snaženje in ometavanje novih hiš naglo napreduje. Hodnik in železna ograja pri Pongračevi hiši na Dvornem trgu sta dovršena. Prenovljenje nekaterih hiš prične se v kratkem izvrševati. Stavbena materijala se dovažja po Ljubljani še zadostno. Ne-zgoda se ni ta teden nobena pripetila.

— (Obrtno pomožno društvo) je imelo 12. t. m. popoldne ob polu 6. uri v lastni društveni hiši, Židovske ulice št. 8, svoj XLII. občni zbor v navzočnosti 18 članov. Ravnatelj društva g. Srečko Noll pozdravil je zborovalce, konstatoval sklepčnost in pričel zborovanje. Za overovatelja zapisnika obnega zbora imenuje ravnatelj gg. Rudolfa Kirbischa in Ferd. Bilino, za skrutinatorje volilnih listov pa gg. Karola Hinterlechnerja, Frana Majerja in Oroslava Dolenca. Ravnatelj potem poroča, da je iz računskega sklepa za l. 1897 razvidno, da je imelo društvo v tem letu denarnega prometa 918.685 gld. 03 kr. in doslej v tej visoki še ne pridobljenega čistega dobička 2230 gld. 66 kr.; rezervni zaklad, kot pravo društveno premoženje, razporejen se je v primeri z lanskim, ki je znašal 36.411 gld. 79 kr. za 3668 gld. 99 kr. na 40.080 gld. 78 kr., kar jasno dokazuje da društvo s svojim premoženjem vzlic mnogim denarnim zavodom, ki se na novo ustanavljajo, vspešno deluje. Končno dostavlja, da izstopijo letos po društvenih pravilih vsled doslužene dobe iz načelstva gg. Oroslav Dolenc, Karol Hinterlechner, Fran Goršič in Anton Putrih, ter da se izstopivše sme zopet voliti. Načelnik pregledovalnega odbora g. Ludvik Vidmajer poroča o izidu revizije ter izjavlja, da so se glavne in pomožne knjige natančno pregledale s postavkami računskega sklepa primerjali in v popolnem redu spoznale, zato je nasvetuje, da se računski sklep odobri in ravnateljstvu podeli absolutorij. Predlog se sprejme jednoglasno. V načelstvo izvolijo se po listkih vsi dosedanjí funkcionarji in sicer gg. Oroslav Dolenc in Anton Putrih vsak s 17 glasovi, gg. K. Hinterlechner in Fr. Goršič pa vsak s 16 glasovi. V odbor za pregledovanje ra-

čunov za l. 1898 izvolijo se istotako po listkih in jednoglasno gg. Jos. Lokar, L. Vidmajer in Fr. Majer. Ravnatelja nasvet, občni zbor naj z ozirom na znatni čisti dobiček tudi letos dovoli v namen dobrotelne podpore darila, in sicer za obubožane obrtnike in njih vdove 50 gld., za Ciril-Metodovo društvo 10 gld., za Vincencijevo družbo 10 gld., društvu za napravo oblek revnim šolskim otrokom 10 gld., društvu Narodna šola 10 gld., Marijanišču za božično drevo 10 gld., podpornemu društvu za visokošolce na Dunaju 10 gld. in katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov 10 gld. je bil jednoglasno sprejet. Končno pritrdil je zbor jednoglasno nasvetu g. Rud. Kirbischa, da se izreče načelstvu topla zahvala za uspešno delovanje v korist društva, za kar se ravnatelj Noll v imenu načelnikstva zahvali in potem zborovanje zaključí.

— (Vreme.) Včeraj popoldne padala je po Dolenjskem v nekaterih krajih mej dežjem toča; tudi v Ljubljani smo jo imeli kacic pet minut. Škodo je napravila na polji zlasti pri fižolu in tu in tam pri sadji dokaj.

— (Prechtlovo pasje gledališče.) Opozarjajoč na inserat lastnika pasjega gledališča pripominjamo, da so v tem gledališču nastopajoči psi po zahtevu raznih tujih listov, uprav čudovito dresirani. Posebno zanimiva sta neki pes-računar in pa muzikalni pes, kateri izvaja najlepše odlomke iz opere „Marta“. Veliko smeja obujajo baje salto-mortale-psi. Ti psi so več tednov nastopali na Dunaji in se jim občinstvo menda ni moglo načuditi.

— (Z Bleda) smo prejeli naslednji dopis: Z raznih strani se čuje, da je resnična sprava s klerikalci nemogoča, kajti ako se jim ne vklonijo nasprotniki popolnoma, ostanejo jim oni osebno sovražni. Taka je tudi pri nas. 19. decembra 1897 je prejšnji občinski odbor blejski v seji soglasno sklenil, da se napravi v proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja hiša za tukajšnje bolne reveže. Bilo je soglasno županu naročeno, da vse potrebno ukrene, da se izvede ta sklep. Ker bi ta hiša z ozirom na tujce, od katerih ima Bled dosti dobička, ne smela biti sredi zdravilišča, in ker bi se v slučaju nalezljivih bolezni tudi lahko jeden del, kakor kaže napravljeni načrt, porabil za bolnico, zato se je svet kupil zunaj zdravilišnega okraja. Napravil se je proračun in načrt, in se je izvršitev podjetja oddala mojstru domačinu, ki bi ubožnico imel dokončati do konca oktobra t. l. Zdaj pa hoče g. župnik Oblak, ki gospoduje v obč. odboru, imeti ubožnico prav v obližji. Čuditi se temu ni, ker ne zna razsoditi, da bi v tem slučaju obadva farovža izgubila mnogo sedanje vrednosti. Mi dvomimo, da bi g. župnik imel pravico Bledu in pa svojim naslednikom narediti tako škodo. Njegovi predniki so dobili od tujcev 1 pe novce za stanovanje, njegovi nasledniki pa bodo s tem gotovo mnogo oškodovani, kajti tik ubožnice tujci ne iščejo stanovanja. Občani naj sami razsodijo! Ako bi se zidala hiša po načrtu, nam popolnoma zadostuje. V ta namen je prejšnji župan dosegel od raznih gg. prostovoljno darovan in zaznamovan znesek 1150 gld. in ker bi se smel porabiti jeden del ubožnega denarja, je bil ves denar za stavbo skupaj. Gospoda župnika pa hočeta še bolnišnico posebej, katera se pa ne da drugače zgraditi, kakor z dokladami. Gospodu Oblaku je bil davek samo pred volitvijo prevelik. Gosp. Anton Hudovernik, katerega je volila le svobododomiselna napredna stranka, da bi delal za napredek Bleda, prestopil je v tabor g. Oblaka, Potegoval se je za staro šolo tik cerkve in tik obeh farovžov, ki je prav nad zdraviliščnim šetališčem komaj 50 metrov oddaljena in prav blizu jezera. Gosp. Antona Hudovernika, ki sedi celo v zdraviliškem odboru in ki se je zelo potegoval, da se napravi pred njegovo vilo dobra razsvetljava, drugim pa želi ubožnico pred nos poriniti, pa pozivlja večina tistih, ki smo ga volili za občinskega odbornika, naj, ako ima kaj značaja, odborništvo odloži. — Več volilcev I. razreda.

— (Iz Lancovega pri Radovljici) se nam naznanja, da se bode vršila volitev odbora novo ustanovljene kmetijske podružnice na Lancovem dne 22. maja ob 3. uri popoldne pri „Pižu“ in sicer o lepem vremenu na prostem, ob deževju pa v notranjih prostorih. Po volitvi bode prosta zabava s plesom.

— (Poročil) se je inženér g. Rajko Lapajne z Reke z gđ. Minko Lapajne, hčerjo ravnatelja meščanske šole v Krškem. Čestitamo!

— (Zborovanje „Pedagogičkega društva“ v Kostanjevici) dne 12. t. m. je bilo prav živahno. O zborovanju se nam poroča: Predsednik gosp. J. Bezljaj je poročal o odborovem delovanju ter tudi omenil, da izda društvo v proslavo 50letnice cesarjevega vladarstva „Slavnostni pedagogičski letnik“ z obširnimi cesarjevim životopisom in raznovrstno zanimivo vsebino. Knjiga bode kmalu dotiskana ter se razpošlje udom. Pevska vaja za slavnostni koncert se je s pomočjo kostanjeviških gosposden (katerim izrekamo tu našo zahvalo) obnesla prav dobro pod izbornim vodstvom g. Potrebina. Pri obedu smo čuli razne vesele napitnice, potem pa tudi lepo sviranje jako dobro izvežbane mestne godbe kostanjeviške, ki dela vso čast svo-

Dalje v prilogi.

jemu kapelniku g. Potrebinu! „Pedagogičsko društvo“ gotovo zasluži kot prvo pedagogičsko literarno društvo vsestranske pozornosti in podpore, ker deluje tako uspešno že 12 let.

— (Umrli) je vrli narodnjak gosp. Gašpar Sorn, dolgoletni župan občine Grajska vas pri Gomilskem in upravni odbornik „Južnoštajerske hranilnice“. Naj v miru počiva!

— (Trojna zlata poroka) obhajala se je te dni v Stopičah. Slavljenici so bili: posestnika Jakob Brkovec in Matija Kobe ter umirovljeni učitelj Florijan Kalinger. Vsi trije poročili so se 9. februarja 1848 leta ter imeli tedaj skupaj 71 let, danes pa jih štejejo vsi skupaj 222; neveste so imele tedaj skupaj 53 let, sedaj pa 206 let.

— (Osobna vest.) Gosp. Fran Matevž asistent pri carinskem uradu v Celovcu, je imenovan oficijalno istotam.

— (Koroški novičar.) Piše se nam: Cesar je potrdil zakon, ki ga je bil sklenil deželni zbor koroški v poslednjem zasedanju glede izpremembe § a 20. poslovnega reda. — Urednik „kmetškemu listu“ je dobljen, in to v osebi protestanta Berčingerja, ki pa ne ume nobene slovenske besedice. Tudi tu velja dvojna mera, kajti gorje narodnemu listu, ki bi cele tri številke izhajal, ne da bi imel podpisanega odgovornega urednika. Že davno bi ga zatri. Ali pri nas na Koroškem je vse možno! Celo odgovorni urednik je lahko, čeprav ne razume, kar je v listu pisano. — V Beljaku so ravno kar pričeli s predstavljajem starih koroških ljudskih iger.

— (Prazna govorica.) Poročali smo pred kratkim, da se je v Celovcu govorilo in v nemških listih pisalo o velikem škandalu v dominikanskem samostanu v Brežah. Sodna preiskava je dokazala, da so bile govorice neosnovane in se je vsled tega sodna preiskava ustavila.

— (Odlikovanje) Cesar je dovolil našemu, na Dunaji bivajočemu rojaku g. Iv. Korošcu, ki je rodom iz Gorjuš pod Triglavom in je bil na zadnje v službi ruskega ministra vnanjih del, kneza Lobana, da sme nositi podeljeni mu bolgarski Aleksandrov red in črnogorsko zlato svetinjo.

* (Vojvoda Mašo Vrbica umrl) Stari, veličastni junak, črnogorski vojvoda Vrbica je v podeljek v Banjaluki umrl. Že 16letni deček se je pri Žabjaku pod knezom Danilom hrabro bojeval, tako da je dobil kolajno in križ Danilovega reda. Potem je v Petrogradu spopolnil svoje študije ter se pozneje kot vojskovodja odlikoval v več bitkah, kakor pri Grahovem, kjer je slavno zmagal, nadalje se je boril tudi v ustankih Hercegovine, Bokeza in Bosnije; v jedni teh bitk je bil težko ranjen. Leta 1877. je postal šef generalnega štaba v Črni gori, in kot tak se je odlikoval v vojni s Turki. Po vojski je prevzel notranje ministerstvo, toda spril se je s knezom, ostavil domovino ter bival od tedaj v Banjaluki, kjer je tudi umrl.

* (Sedemdesetletnica grofa Tolstega) Dne 20. avgusta t. l. bodo slavili Rusi 70letnico svojega literarnega velikana Tolstega. „Moskovske Vedomosti“ poročajo, da kanijo najslavnejši pisatelji vseh držav podati Tolstemu o tej priliki „pompeke knjigo“. Njemu v proslavo hoté tudi Rusi ustanoviti kak dobrodelen zaklad. Vendar bodo 70letnico slavnega pisatelja drugod morda sijajnejše proslavili, nego v njegovi domovini, kjer je precej pisateljevih knjig konfiskovanih, kjer je sploh precej osamljen in kjer se marsikdo ne upa niti občevati s Tolstom, da bi ga ne smatrali „nevarnim“.

* (Židovski sleparji v duhovniški obleki) Kakor pred nedavnim časom po Kranjskem, hodijo sedaj po Galiciji židovski sleparji v duhovniški obleki, kateri nabirajo prispevkov „za zidanje katoliških cerkv v Aziji“ ter kažejo priporočilna pisma unanjih cerkvenih dostojanstvenikov. Toda pisma so ponarejena in denar ostane seveda v žepih teh sleparjev. Židu je res prav vsako sredstvo dobro, da se bogatí!

* (Otrok morilec.) V Belemgradu se vrši pred sodiščem razprava radi dvojnega umora, katerega je učinil neki 12letni deček. Ker je razprava tajna, se je do sedaj le toliko izvedelo, da je z nožem prerezal dvema možema vrat, ko sta spala.

* (Epilepsija [padavica] znak — genijalnosti.) Slavní Lombroso je priobčil v „Deutsche Revue“ razpravo, v kateri dokazuje, da je bil Napoleon I. epileptičen, in da je ta bolezen jedna prvih in osnovnih svojstev genijalnih ljudi. Lombroso dokazuje, da je bila epilepsija v Napoleonovi rodbini dedna, ter da vsi vnunji znaki pričajo, da je bil Napoleon sam epileptičen ter je imel tudi „metersno občutljivost“, kakor jo imenuje Lombroso, to je občutil je vedno že naprej tudi najmanjšo premembo vremena. Končno povdarje zdravnik iznova, da epilepsija Napoleonova ni nič nenavadnega, namreč da je svojstvo vseh genijev.

* (Samoumor kubanskega prostvoljca.) 15letni sin bogatega patricija Baroggia v Milanu, kateri je bil učenec slikarske akademije v Breri, je ostavil pred nekaj dnevi skrivaj očetovo hišo, da pojde na Kubo in se pridruži ustašem. Toda v Londonu ga je redarstvo ustavilo ter ga poslalo nazaj v Milan. Dospevši do železniške postaje v

Maccagnu pri Comu se je mladenič ustrelil, ker se je bal, da bi bil svojim prijateljem v zasmeh.

* (Milijonar od lakote umrl) V Ameriki je nedavno umrl bogataš Kornelij Vanderbilt, kateri je ostavil 300 milijonov goldinarjev. Imel je krasne palače v mestu in na deželi, zasebne vlake, ogromno služabnikov, sploh vse, česar si srce poželi, samo zdravlja ne. Imel je neozdravljivo bolezen v grlu, vsled katere ni smel končno niti najmanjšo stvarico uživati. Poleg tega so bile še njegove rodbinske razmere jako žalostne. Najstarejši sin je v cvetu svojih let umrl. Mlajši se je proti očetovi volji oženil ter se od svoje rodbine popolnoma ločil. Hči pa se je poročila z vojvodo Marlboroughom ter tako tudi ostavila na smrt bolnega očeta, kateri je tudi kmalu za to ločitvijo umrl.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 14. maja. Skupno posvetovanje avstrijske in ogerske kvotne deputacije bo dne 5. in dne 6. junija in sicer na Dunaji.

Dunaj 14. maja. Poslanska zbornica, ki se snide 2. junija, bo zborovala samo tri tedne, namreč do 24. junija.

Dunaj 14. maja. Cena kruha je močno poskočila. Ljudstvo se je radi tega začelo razburjati, draženje kruha je toliko bolj neopravičeno, ker se na žitni borzi prodaja danes žito po 14 gld. 45 kr. Črna mešanega kruha, katerega ljudstvo največ kupuje, sicer ni poskočila, zato pa se prodajo za prejšnjo ceno hlebi po 1½ klg., dočim so se prej za isto ceno dobivali hlebi po 3 klg.

Budimpešta 14. maja. Ogerske delegacije odsek za zunanja dela se je zadovoljil z Goluchowskega ekspezejem v avstrijski delegaciji, in minister vsled tega ni razvil posebne ekspezeja. Pri razpravi o zunanji politiki je grof Apponyi zastopal stališče, da pomnožitev mornarice ne bo na korist Ogerski, ampak samo na korist avstrijski trgovini. Gaal se je zavzemal za kandidaturo grškega princa Jurija za mesto kretskega guvernerja. Seja traja še.

Tarnopol 14. maja. Obč. zastop je sklenil, napraviti mestne pekarnje. Kruh bo prodajal v lastni režiji in sicer za polovico ceneje, kakor peki, siromakom pa ga bo dajal zastonj.

Petrograd 14. maja. Uradoma se razglaš, da so vse vesti, da je Rusija prepovedala izvažanje žita, popolnomo neosnovane.

Rim 14. maja. Ob švicarski meji je vlada koncentrovala mnogo vojaštva, da prepreči italijanskim bandam prehod meje. V Turinu je policija aretovala soc. dem. poslanca Ottorina Nofrija. Vseučilišča v Neapolju, v Bolonji in v Rimu je vlada zaprla. Rimsko vseučilišče sta zasedli dve stotniji vojakov in stotnija orožnikov.

Madrid 14. maja. V parlamentu se govori, da je špansko atlantiško brodovje za delo ob ameriško in da je v veliki bitki sijajno zmagalo. Oficijalnih poročil o tej bitki še ni nič. Vsled teh govoric se je na horzi primečila znatna hausse.

London 14. maja. Soglasna poročila iz Washingtona in iz Madrida javljajo, da je špansko atlantiško brodovje, ki je 30. aprila zapustilo kap Verde, prišlo 12. t. m. v Martinique. Ameriški minister mornarice je takoj telegrafično odredil, da obe ameriški brodovji, Sampsonovo in Seleyevo gresta španskemu brodovju nasproti. Tu se misli, da je prišlo včeraj ali danes do pomorske bitke.

London 14. maja. Iz Amerike došla poročila o bombardementu San Juana so bila neresnična. Američani so silno pretiravali, kakor pretiravajo tudi Španci sebi v prid. San Juan je bombardovalo 11 ameriških ladij 2½ ure. Bombardement je v mestu prouzročil veliko škodo, trdnjave pa ni poškodoval. Obrežne baterije so prisilile ameriško brodovje, da je opustilo bombardement. Ameriški ladji „Jowa“ in „New York“ sta bili večkrat zadeti, a nista močno poškodovani. Iz Madrida se javlja, da je bila jedna ameriška ladja tako poškodovana, da so jo morale druge odpeljati iz pristana.

London 14. maja. Minister za kolonije Chamberlain je v Birminghamu govoril o zunanjem položaju. Rekel je, da je skrajno nevarno in da bo morala Angleška kmalu ape-

lovati na patrijotizem svojih sinov, ter dostavil, naj bi domovina našla v tem trenutku vse svoje sinove jedine.

London 14. maja. Gladstone leži v agoniji. Lord Salisbury in John Morley sta šla včeraj k njemu v Hawarden.

Narodno-gospodarske stvari.

— Razpis dobave C. kr. trgovinsko ministerstvo je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici, da je ravnateljstvo kralj. srbskih državnih železnic razpisalo dobavo različnih barvil. Pismene ponudbe se morajo vložiti do 16. maja t. l. pri imenovanem ravnateljstvu. Natančen razglas se lahko vpogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice in Ljubljani.

— Razpis dobave. C. kr. trgovinsko ministerstvo poroča trgovski in obrtniški zbornici, da je ravnateljstvo za stavbo ladij v Speciji (Italiji) razpisalo dobavo linoleum-preprog in za pritrjevanje teh potrebnega kleja v vrednosti okoli 85 000 lir. Ponudbena razprava se vrši 20. maja t. l. Natančnejši pogoji se poizvedó pri imenovanem ravnateljstvu.

— Državne železnice. Dne 1. maja se je otvorilo mej postajama Vitis in Pübach-Schrems pri kilometru 150.619 proge Dunaj-Hab ležeče postajališče Hirschbach, in sicer za osebni in prtljažni promet — Dne 1. maja se je otvorilo pri kilometru 29.0 proge Wels-Haiding-Aschach a. D. ležeče postajališče Aschach Donau-ände za osebni in prtljažni promet. — Dne 1. maja t. l. je bilo otvorjeno mej postajo Hadersdorf Weidlingau in postajališčem Unterpürkersdorf pri kilometru 9.9 proge Dunaj-Solnograd ležeče postajališče Weidlingau-Wurzbachthal za osebni in prtljažni promet. Kdaj prihajajo in odhajajo na tem postajališču ustavlja-joči se vlaki, je razvidno iz voznega reda, veljavnega od 1. maja. Vožni listki se dobivajo na postajališču, za prtljago se plačuje naknadno.

Poslano*

Blagorodni gospod urednik:

Glasilo kranjskih Schönererjancev bavi se je po dovršenih občinskih volitvah parkrat tudi z mojo malenkostjo. Kakor nisem reagoval na prve laži, ki so se o moji osebi po tem listu trosile, tako ne bi tudi sedaj na zadnje surovostij odgovarjal — katere en passant omenjeno celo ljubljanski Nemci sami obsojajo, kajti dva dejala sta mi unisono „das ist eine Gemeinheit“ in tretji „so was konnte nur ein ganz communer Kerl geschrieben haben“, — ako se ne bi Vi gospod urednik za me zavzeli in v predišodnjem Vašem cenjenem listu zalagaljem tega uvažanega in obskurnega lističa, katerega napadi so mi — kot avstrijskemu patrijotu — le v čast, odgovorili.

Prijatelj sem miru. Radi tega ne hodim rad v javnost. Dokaz temu je, da redno vsako leto, že deset let sem, odklanjam ponujana mi častna mesta in nasvetujem koga drugega, ki se po navadi tudi sprejme. Vendar prejenja tiho to in mirno življenje vsakokrat, kadar se razpišejo kake volitve. Jaz sicer dobro znam, da mi to škoduje na zdravju in materijelno, toda sam si ne morem pomagati. Individuelu nagon je, rekel bi, da mi takrat vedno moja sicer mirna kri vskipi. Storitvi moram vedno to, kar zmatram za narodno svojo dolžnost. To je: podati se na agitacijsko polje stranke, kateri pripadam, namreč narodne stranke, koje program zmatram najbolj prikladen rajncega očeta dr. Bleiweisa programu. V prepihi Bleiweisovih časih, v časih, ko sta se svečenik in posvetnjak skupaj bojevala, v časih, ko še nismo poznali novokatoliških načel, da bi se morali škofu tudi „in politicia“ pokorjevati, v časih, ko si še ni vsaki neizkušen kaplanček dovolje al sport, vse svet poznavaoše posvetnjake, ki v njih rog ne trobijo, kot liberalce slikati (smo boljši katoličani, kakor oni, prepričati se znajo v naših rodbinah) v teh časih bil sem torej uzgojen kot agitator. Že leta 1875. vplival sem kot sedemnajstleten mladenič iz „nemškega“ Gradca (kjer sem kot volontair pri večji tvrdki služboval in so mi nemško kulturo s finimi epitheti: „Windischer H...“, „in „Kraner und noch aner itd.“ v glavo ubijali) na svojo mater, posestnico in volilko II. razreda v Novem mestu, da je Novomeškim nemčur em (rojenih Nemcev ondot itak ni) dano pooblastilo preklicala. Aktivno posegel sem v agitacijo, vrnivši se iz ptujine kot poslovodja materine kupčije v Novem mestu leta 1877., ko je bilo treba pri gl. soviti Widmann-Vesteneckovih deželnozborskih volitvah volilce po dnevi in največkrat tudi po noči vpodbuhati. Radi tega se je že takrat rajniki „Laibacher Tagblatt“, ali kakor smo mu rekli „der dumme Kerl von Laibach“ z „bartloser Jüngling“, in dessen Adern germanisches Blut fließt“ bavil, kot z jednim istih „die sich in Radolfswert durch masslose und freche Agitation besonders hervorgethan haben“. Hujskanju tega lističa zahvaliti sem se imel, da sta mi dva starikavna, starošolska dolenska „špisarja“, katera sta sedaj že oba mrtva N. v m. p.!) kot odjemalca nezvesta postala. To bil je tedaj nekaki bojkot „en miniature“. Leta 1879. delal sem za našega kandidata grofa Margherija, ki je bil tudi izvoljen. Po preselitvi v Ljubljano pomagal sem po svojih s'abih močeh leta 1882. pri naskoku takrat žalibože še ne „bele“ Ljubljane. Postala je „bela“. Zgubil sem pa tudi pet špiceristov. Isto leto naskočiti nam je bilo tudi še nemčurško rojstvo mi mesto. Zaprči pustil sem voz in se v družbi treh Rohrmannov (dveh juristov in enega uradnika) v Novo mesto odpeljal. Po dobljeni bitki napival je dr. Poznik „četrteci Rohrmannov“, ki so največ pripomogli „nemčurškemu zmagu glavo streči“. Tudi takrat zgubil sem enega odjemalca blaga. Leta 1883. zapreči pustil sem voz in se pred deželnozborskimi volitvami odpeljal s kandidatom, gospodom profesorjem, sedaj dvornim svetnikom Šukljejem v Novo mesto. Moj potjo hotel se je gospod profesor v Višnjigori predstaviti volilcem. Pa skupila bi kmalo oba. Po župniku fanatizovani volilci nameravali so naju „pri Grauelnu“ napasti. Toda pravočasno opozorjena ponašem pristasu odkurila sva jo „urnih krac“. Pozneje po stilo me je tudi sodišče, ker sem bil denunciran kot „ku-povalec glasov“. Moral sem se radi tega dvakrat pri tedaj nem svetniškem tajniku g. Moschétu v Novem mestu predstaviti. Toda, ker sem — kakor vselej — tudi takrat pošteno agitaval, ustavilo je okrožno sodišče preiskavo. Tudi pozneje udeleževal sem se agitativno kolikor toliko vidno raznih mestno- deželno- in državnozborskih volilnih kampanj. Ako sem pa lansko leto in letos nekaj intenziv-

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

neje v agitacijo posegel, storil sem to, ker se je imela ta dve leti narodna stranka (od katere ne odneham, dasi tudi vse njene politike ne odobrujem) posebno se boriti. Lansko leto boriti se nam je bilo v III. razredu s krščanskimi socijalisti v II. in I. pa z združenimi Nemci in nemčurji, letos samo z zadnjimi. No vrgli smo v obeh letih in to z velikimi večninami vse. Ker so me slučajno gospodje lansko leto, kakor letos n-prosili, da naj kot nevtrajni agitator vso agitacijo vodim, storil sem to in menim, da mi bosta gospoda dr. Binder in Džimski, katera sta vodila nasprotno agitacijo in s katerimi smo najprijazneje občevali, to priznanje dati morala, da je bila fina, brez vsakojakih obilgatih raztalitev. Zavrnil sem našega agitatorja, ko je nasprotnemu volilu vzel 2 glasovnice in jedno pooblastilo, drugega pa, ko je hotel, kakor se je sam izrazil — „vpliti“ po Lahnu, nevolilu, najstrastnejšem nasprotnem agitatorju, sem celo z volišča spodil. Ta dva gospoda lahko sedaj podčita celjske svoje srove bratce, kako fino v Ljubljani večina napram manjšini postopa. (Lokal smo jim prekrbneli, povedali kje se uradne glasovnice dobijo i. t. d.) Znan je izrek „Kdor pače isti zabavlja“. Zato gospodje sedaj pridno zabavljajo. In ker sem bil jaz slučajno nekak voditelj obrača se ves njihov srd na mene. Kakor ste, gospod urednik, iz predstojega razvideli, vsem sem jaz takim napadom tudi sedaj me niso vstrašili; in me tudi ne bojo, ako zadajega nemškega odjemalca izgubim, dasi sem mnenja, da se Nemci v rajhu bore malo menijo za skoke ljubljanskih Schönererjancev. Kar se pa drugih m. r. nejsih Nemcev tiče, kakor gg. Bamberg, Luckmann, R. d. i. t. d. bilo bi jim pa svetovati, da se jerobstva svojih sedanjih generalov otresejo in gotovo bo nekoliko njih v mestni zbor, ki se itak nima s politiko toliko pečati, voljenih, kar bi bilo slednjič tudi z ozirom na njih davčno moč — pravično.

Slednjič bodi še gospoda Lorber-ju povedano, da, ako kdo k njemu pride in reče: „Ich habe den strikten Auftrag vom abwesenden Cassier und den andern Herrn des Wahlcomitees, die alle Cavaliers sind, erhalten, Ihnen Ihre Rechnung vollkommen zu begleichen obwohl ich, wenn es nach meinem gienge — Ihnen nur soviel, oder nur etwas mehr bezahlen würde, was bestellt worden ist, denn Sie können Niemanden zwingen nichtbestellte, wahrscheinlich auf Aarthen einiger gegnerischen Hetzer verabreichte Speisen und Getränke zu bezahlen.“ In ako se dostavi: „In Ihrem eigenem Interesse würde ich Ihnen raten an der Rechnung etwas zu streichen — in dotičnik konečno računa do zadajega novčiča poravnava, ni umestno, da se ljudi napačno informirajo, ki mu potem po časopisih nekavalirski dejanja predbacivajo.

Proseč Vas gospod urednik, da blagovolite predstojete v Vaš cenjeni list uvrstiti, zahvaljujem se Vam uže naprej, za ljubav, ki mi jo storiti hočete in ostajam z vsem spoštovanjem

udani

Viktor Rohman.

V Ljubljani, dne 12. majnika 1898.

Zavarovalne stvari.

C. kr. priv. zavarovalno društvo
Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu.

Iz poslovnega poročila za 59 poslovno leto (1897) katero se je občenemu zboru dne 28. aprila t. l. predložilo, posnamemo sledeče važnejše točke:

Sekcija zavarovanja na življenje sklenila je leta 1897 zavarovalno glavnico v vrednosti gld. 14,100 934 — in gld. 22.890 — letne rente. Zavarovane gotovine je bilo koncem leta 1897 čez 90 milijonov goldinarjev glavnice in gld. 233 260 — letne rente. Premijskih dohodkov bilo je gld. 3,747.160 —; izplačanih je bilo pri zavarovanju na smrt in doživetje gld. 1,909 245 — razven te svote pa je bilo rezerviranih še gld. 321 254 — za slučajne škode. Premijska rezerva in prenosi znašajo gld. 22,449.863 —

Premijskih dohodkov v oddelku zavarovanja proti elementarnim ne- zgođam (požarom in poškodbam pri prevoznih) bilo je gld. 7,509.701 — vzvratna zavarovanja so veljala gld. 3,435 860 — za škode izplačala se je — odštevši vzvratno zavarovalne deleže — svota gld. 2,553 226 — rezerva v pokritje škod znaša čisto gld. 419.173 — Premijska rezerva požarnega oddelka zvišala se je za gld. 267.847 — in znaša za lastni račun gld. 2,244.602 —; premijska rezerva prevoznega oddelka pa znaša gld. 87.831 —. Vknjiženi kurznidobiček v znesku gld. 136.279 — se je priklopil obstoječim rezervam za kurzna menjavanja. Dividende izplačalo se bode kakor v pretečenem letu gld. 75 — za akcijo.

Različne rezerve so se zvišale leta 1897 za gld. 2,199.119 in znašajo koncem leta gld. 27,204.011 —, od teh je gld. 23,141.123 — premijske rezerve (in sicer čiste to je po odbitku deleža za vzvratna zavarovanja) gld. 3,014.552 — pridobitne rezerve in gld. 1,048.336 — rezerve za kurzne razlike.

Glavni zastopnik za Kranjsko

je gospod

(749)

Ivan Perdan

predsednik trgovske in obrtne zbornice, deželni poslanec, posestnik in veletržec v Ljubljani.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti ateujoče mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-evo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštenu povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJSKI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ev preparat, zašnanovan z varnostno znamko in podpisom. Manj kot 2 steklenici se naravnost ne pošiljati. 2 (5-7)

Važno oznanilo. V nobenem gospodinjstvu naj bi ne nedostajala izkušena sredstva: **Dr. Rose balzam za zelodec in Praška domača mast.** Dobiva se v vseh tukajšnjih lekarnah.

Iz uradnega lista.

Invitirane ali eksekutivne dražbe: Marije Agnitsch posestvo v Novih Lazih, cenjeno 2235 gld., dne 20. maja v Kočevju.

Zemljišče vlož. šte. 122 kat. obč. Čerina, cenjeno 375 gld., dne 20. maja v Kostanjevici.

Josipa Gostiše, posestvo v Dol. Logatcu, cenjeno 26.433 gld., dne 21. maja v Logatcu.

Zemljišče vlož. šte. 244 kat. obč. Gorenja vas, cenjeno 145 gld., dne 23. maja v Mokronogu.

Oddaja lova. Za 30. aprila določena oddaja lova občine Begunje se bode vršila še le dne 15. junija pri okr. glavarstvu v Radovljici.

Umrlj se v Ljubljani:

Dne 11. maja: Jožef Riester, zasebnik, 89 let, Marije Terezije cesta št. 12, mrtvoud.

V deželni bolnici:

Dne 8. maja: Jožef Stimpfl, gostač, 66 let, jetika.

Dne 9. maja: France Križaj, vrvarski pomočnik, 35 let, rak na jetrih.

V hiralnici:

Dne 9. maja: Friderik Soss, trgovec, 49 let, mrtvoud in pljučni edem.

Dne 10. maja: Marija Jankovič, zasebnica, 61 let, mrtvoud.

Dne 12. maja: Marija Ribnikar, kuharica, 53 let, rak.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
13.	9. zvečer	732.1	9.5	sl. sever	del. jasno	
14.	7. zjutraj	736.7	9.1	sr. vzhod	oblačno	9.2
"	2. popol.	737.9	13.8	sr. jug	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 13.8°, z normalom v soglasji.

Dunajska borza

dne 14. maja 1898

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 90 "
Avstrijska zlata renta	121 " 05 "
Avstrijska kronska renta 4%	101 " 80 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 90 "
Ogerska kronska renta 4%	99 " 20 "
Avstro-ogerske bančne delnice	914 " 50 "
Kreditne delnice	356 " — "
London vista	120 " 85 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 95 "
20 mark	11 " 78 "
20 frankov	9 " 56 "
Italijanski bankovci	41 " 25 "
C. kr. cekini	5 " 66 "

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevine I
želudca boleti grkljana I proti mehurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
(1-1) Giesshübl Slatina. V.

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
(81) parobrodno društvo v Reki. (15)
Preko Reke
najkrajša in najvarnejša, mej
otoki se vijoča vožna črta
(elegantni, z največjim
komfortom opre-
ljeni, električno
razsvetljeni
parniki)
V
DALMACIJO.
Redne vožnje:
V noč od sobote
na nedeljo hitri
parnik v Zadar-Spljet-
Gruča, Gravosa (Ragu-
sa)-Castelluovo-Kotor. V
noči od nedelje na ponedeljek
poštni parniki v Zadar-Spljet-
Metković. V torek ob 10. uri 20 m.
dopoludne hitri parniki v Zadar, Spljet
Gravosa (Ragusa) in Kotor. V sredo
ob pol 10 uri zvečer poštni parnik v
Zadar, Sebenik, Trau, Spljet, na otoke Brač,
Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora.
V petek ob pol 11. uri dopoludne hitri parniki
Zadar, Spljet in Gravosa (Ragusa). V četrtek ob 1. uri
dopoludne poštni parniki v Mali Lošinj, Selve, Zadar,
Sebenik, Trau, Castellucchio in Spljet. V petek ob
10. uri 30 m. dopoludne hitri parniki v Zadar, Spljet
in Gravosa. Vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj izlet Reka-
Opatija-Lošinj in nazaj. — Natančni vozni red je v
oficijelni knjigi „Der Conducteur št. 593-608.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Lesc-Bled. — **Proga v Novo mesto iz v Kočevju.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 45 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseer, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Lesc-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoludne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipska, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 1. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 65 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (17-109)

Prodajalka

izurjena v trgovini z mešanim blagom, želi vstopiti v kako prodajalnico na deželi. (765-2)

Pisma se prosi do 20. maja pod naslovom „prodajalka“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Čistokrven, kratkodlakast, velik bernhardinski pes

za verigo, 2 1/2 leta star, jako rezek, se po zmerni cen 20 gld. proda v villi Tereza v Savjiah pri Ljubljani. (773)

Kompanjon

za kupčijo z mešanim blagom na deželi se išče z vlogo 2—3000 gld. Delavna moč. — Ponudbe pod „Strokovnjak“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (761-2)

Trgovski pomočnik

18 let star, izurjen v večji trgovini z mešanim blagom, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, želi svojo sedanjo službo premeniti.

Ponudbe vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „Trgovski pomočnik“ (772-1)

Vzprejemem takoj koncipijenta

ki ima vsaj jednoletno odvetniško prakso ter je izurjen v slovenskem uradovanju.

Dr. Juro Hrašovec

(745) odvetnik v Celji.

Pri večjem poštenu in brzojavnem uradu vzprejme se takoj pod primernimi pogoji (771-1)

poštna praktikantinja.

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Novourejeno senčnato vežbališče za kolesarje

na vrtu stare bolnice (Dunajska cesta).

Vpraša se pri: **Bohinec & Majcen**, zaloga koles. (769-2)

Stanovanje

z dvema sobama s pritklinami se odda za avgustov termin na Bregu št. 2, I. nadst. Več pove lastnik Ferdinand Bilina. (740-3)

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsegasse 8, Budapest. (767-1)

Trgovski pomočnik

izurjen v trgovini z mešanim blagom, z dobrimi spričevali, želi svojo sedanjo službo koncem majnika ali začetkom junija premeniti.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Zvest“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (744-3)

SANTAL od MIDY. Zatre Copata, kugebe, vzbrizganja. Ozdravi iztok v 4 urah — Posebno učinkuje pri mehurskih boleznih in povzroči sčistjenje najbolj kalne vode. Kot jamstvo ima vsak tobolečeo ime **MIDY**. Zaloga, 8 rue Vivienne, Paris in v glavnih lekarnah Avstro-Ogrske.

Prodajalnica in brusarnica

podpisanega je

na Starem trgu št. 2, Kleparska steza.

Priporočam se slavnemu občinstvu za obilna naročila.

Vekoslav Vanino.

Ivan Kordik v Ljubljani
Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14
priporoča (743-2)

elastične vezi za trte

najboljše vrste in po nizki ceni.

Zunanja naročila se točno ter po poštnem povzetju izvrše.

Prepričajte se (496-7)
da so moji pripadajoči deli in **biciklji** najboljši in pri tem najcenejši.
Glavni katalog gratis in franco.
M. V. Rundbakin, Dunaj, II., Gr. Pfarrgasse 25.
Največja specialna hiša v Avstriji za razpošiljanje bicikljev.

Lep prostor za stavbo hiš v Mariboru

10 minut izven mesta proti Vindenau, ki meri 2 orali 786 sežnje, se proda po nizki ceni.

Več pove Jak. Erlač, sodar pri Jož. Rothu v Razvanju (Rothwein) pri Mariboru. (775-1)

L. Luser-jev obliž za turiste.
Priznano najboljšo sredstvo proti kurjim ošesom, žuljem i. t. d.
Glavna zaloga: (2-19)
L. Schwenk-ova lekarna, Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **LUSER-jev** obliž za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani pri M. Mardetschlager-ju in J. Mayr-ju. — V Kranju pri K. Savalku.

Zdravišče

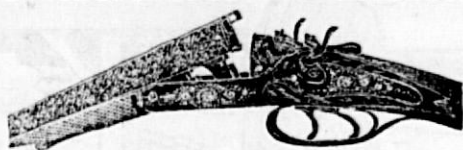
Krapinske Toplice na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprte od 1. aprila do konca oktobra. 30° do 35° E. gorke akrototerme, ki eminentno uplivajo proti protinu, mišični in členaki revmi, in njih posledičnim boleznim. pri iskl. nevrologiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, otrpnenju, kroničnem materničnem vnetju, eksudatu parinterinarnih vezin. Velike bazinske, polne, separatne kopeli, kopelji v mramornatih banjah in tušne kopelji, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. Priročna stanovanja. Dobro in ne drage gostilne; stalna topla godba. Obširni senčni sprehodi itd. Od 1. maja vozijo slednji dan omnibusi v Zabok in Polčane. Kopalški zdravnik dr. Ed. Mal. — Brošure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekte in poročila pošilja

kopališko ravnateljstvo.

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske tarife 25% znižane.

Izurjen (760-2)
poštni in brzojavni upravitelj
vzprejme se dne 15. junija pri poštnem in brzojavnem uradu v Krškem.

Ljudevit Borovnik (18)
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovcve in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Inštrovani ceniki zastoj.

Orožna tovarna Steyer

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.
Dobra delavnica za poprave.
Vsi pripadajoči predmeti.

„Waffen“-kolesa. „Opel“-kolesa.
Precizijski izdelki I. vrste.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage, pile, lonci (železolitni in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarska, tesarska, ključavničarska, kovaška in usnjarska orodja. Štedilniki, peči, kovano in valjano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke,

Zaradi opustitve trgovine
oblastveno dovoljena (603-14)

popolna razprodaja
vsakovrstne železnine

◀ po tovarniških cenah ▶

Najlepša prilika gosp. trgovcem vsakovrstno železnino najceneje si naročiti.

Andr. Druškovič

železarija, Mestni trg št. 9/10.

cement, štorje za strope, dratence in drati, vsakovrstne tehtnice, vsakovrstna ploščevina: mesingasta, pakfounsta, bakrena, cinkasta, bela in črna in pocinkana. Trombe za vodo in gnojnice; svetilke za vozove; različna kovanja za kočije. Ključavnice, mesingaste ključke, pante in zapahne, pletene omare in pipe za pivo itd. itd.

Prva kranjska izvozna pivovarna Teodora Fröhlich-a na Vrhniki

(zastopstvo in zaloga pri Fr. Seunig-u, Marijin trg šte. 2)
priporoča svoje dobro uležano

pivo

takozvani **kranjski biser** (Krainer Perle).

Toči se vedno sveže:

V sledečih gostilnah:

- Gosp. Blumauer Leopold, gostilna pri „Tišlerju“, Kolodvorske ulice.
- „Bajželj Avgusta, gostilna pri „Janezu“, Trnovska cesta.
- „Cotič Jožef, Vipavska vinarska zadruga, Breg št. 1.
- „Fröhlich Gabrijel, restavracija pri „Slonu“, Dunajska cesta.
- „Krvarič Franjo, gostilna pri „Figovcu“, Dunajska cesta.
- „Koder Ernest, gostilna, Sv. Petra cesta.
- „Krže Marijana, gostilna Opekar-ska cesta.
- „Škof M., gostilna, Rečne ulice.

- Gosp. Velkavrh Anton, „Dolenjska piv-nica“, Dvorni trg.
- „Weber Avgust, „Vrhniska piv-nica“, Prešernove ulice.

V sledečih šakuterijah:

- Gosp. Avanzo Marija, Welfove ulice.
- Buzzolini Ivan, Špitalske ulice.
- „Kahm & Murnik, Sv. Petra cesta.
- „Fraunseiss J. C. Mestni trg.
- „Stacul Anton, Šelenburgove ulice.

V sledečih kavarnah:

- Kavarna „Austria“, Reseljeve ulice.
- Kavarna „Europa“, Dunajska cesta.
- Kavarna „Mercur“, Glavni trg.
- Kavarna „pri Slonu“, Dunajska cesta.

Gostilna

v lepem kraju na Gorenjskem se daje v najem ali na račun.

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“. (757—2)

Mlad mož, bivši večletni **potovalce** in samostojni **trгоvec**, želi vsprejeti

službo potovalca

ali kaj podobnega.

Ponudbe pod „**Potovalce**“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (722—2)

Proti kašlju in mahu, osobito dece, proti zasilenju, boleznim v vratu, želodcu in mehurju priporoča se najboljše (1874—23)

Koroški rimski vrelec.

Varstvena znamka. najboljša mamizna voda.

Zdravilišče in letovišče, postaja Prevali, pošta Kotlje (Köttellach) Koroško. 24

Zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u, in Laskniku; v Kranju pri F. Dolencu; v Radovljici pri O. Homannu; v Trzinu pri Fr. Reithneru.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po 1krat do 2krat na teden iz Rotterdamu v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I. Kolowratring 9.

Pisarna za meštro: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290—400*

„ 1. novembra do 31. marca . . . 230—320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200

„ 16. oktobra do 31. julija . . . 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (511—7)

Taisto se nahaja

na Marije Terezije cesti (tik železniškega prehoda)

ter je otvoreno na splošno uporabo. Vežbanje za p. n. naročnike brezplačno. Le-to se vrši s posebno avtomatično pripravo, vsled katere je popolnoma izključena vsaka nevarnost. (770)

J. N. Potočnik

priporoča svojo

krojaško delavnico

na Dunajski cesti šte. 14 v Matijanovi hiši.

Izdeluje moška oblačila kar najboljše in prav po ceni: oskrbuje uniforme c. kr. državnim in železničnim uradnikom. Posebno se priporoča čr. duhovščini, ker je zelo spreten v izdelavanju duhovniških oblačil, talarjev in menčikov-ov. (613—7)

Uradno dovoljena (774)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni

priporoča nekaj brhkih, mlajših in starejših kuharic, posebno čednih in urnih; simpatično dekle za razno vrstna dela, ki kuha, lika na svetlo in siva; boljše hišne z letnimi spricavali; spretnega košljaka; drugega sluge; izučenega vrtnarja itd. itd.

Odda se takoj veliko stanovanje.

J. Vodnik, Sp. Šiška. (725—6)

Pristne rusko-juhtne šibale

s predčevljen iz jednega kosa valjane.

Jedino varstvo proti mokroti in mrazu.

Neobhodno obutalo za vse slojeve razpoljja

Ignacij Reder, Dunaj

Mariahilferstrasse šte. 107.

Ceniki brezplačno in franko. (118—17)

Zanimajte se

večar za izborni domači izdelek, za liker iz kranjskih planinskih zelišč, ki se zove (222—21)

„Triglav“.

Izdeljuje ga J. Klauer v Ljubljani.

Ta liker se mora radi svoje čistote in neprekosljivo zdravilskega učinka na prebavnost najtopleje priporočati ter kot okrepilo ne sme manjkati v nobeni hiši.

Dobiti se v lekarnah gg. M. Mardetschlägerja in U. pl. Trnkoczy-ja, kakor tudi v večini delikatesnih in specializiranih prodajalnic.

Dürkopp-ova Diana-kolesa

presežajo vsa druga

po trdnosti, eleganci in lahkem teku!

Leta 1898. modeli, opremljeni z mnogimi novostmi, so videti pri zastopniku (436—9)

Janezu Jax-u

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Alojzij Korsika

umeteljni in trgovinski vrtnar v Ljubljani

ponuja po najnižjih cenah: Palme in razne druge cvetoče in dekorativne cvetlice za sobe in salone, preprozne cvetlice, rožna drevesca, visoka in nizka za vrtove. Sveži venči in šopki iz najfinjših sezonskih cvetlic se izdelujejo točno in po ceni. (1445—38)

Istam se dobivajo tudi vsakovrstna semena, preparirane palme in v to stroko spadajoči predmeti po najnižjih cenah.

Brizgalnice

s patentom proti zmrzlini priporoča trdka

R. A. Smekal v Čechu,

katere izključno sama izdeluje. Te brizgalnice s patentom proti zmrzlini v najhujši zimi ne zamrznejo. Dalje priporoča črt. psovce, čelade, kmetijske stroje itd. itd. (20813)

Podružnica: R. A. Smekal v Zagrebu.

G. Tönnies, tovarna za stroje v Ljubljani.

Izviren „Otto“-motor

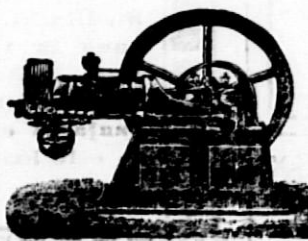
za plin in bencin

priznana najboljše, najvarnejši in najcenejši motor.

Bencin-motor in bencin-lokomobila

najjednostavnejša in najvarnejša gonilna moč, brez nevarnosti ognja, brez mašinskega, vedno za delo pripravljena. (636—3)

Stroški k večjem 3 novčice na uro za jedno konjsko moč.

Primerna darila za birmo.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnih

po mogoče nizki ceni.

Z odličnim spoštovanjem

(762—1)

Josip Črne

urar

Kongresni trg 4, v Gerberjevi hiši.

Izletni kraj Laverca.

Redna vožnja omnibusov iz Ljubljane v Laverco, vsako nedeljo in ob praznikih, se je pričelo z dnem 1. maja.

Omnibusi stoje na sv. Jakoba trgu pred gostilno „pri mestu München“. Odvozijo se iz Ljubljane: Ob 11. uri dopoldne in ob 1/2 3. uri popoldne. Ako se poprej naroči in je dovolj oseb za vožnjo, se lahko odpelje omnibus, v katerem ima 20 ljudi prostora, tudi ob 5. uri popoldne v tretje. Ako se pravočasno naroči, je omnibus vedno na razpolaganje. Cena vožnji 10 novč. Za ponočne vožnje 20 novč. za osebo. Za vožnje, ki se naročajo ob delavnikih je cena 20 novč. po dnevi in po noči jednaka.

V izletnem kraju Laverca se oddajo od 15. junija do 15. septembra tudi čedne sobe, kot poletna stanovanja in je od 1. junija tudi popolna kopel na razpolago. (682—2)

Prilika za nakup.

Lepo posestvo v Boycu

stara gostilna za potnike, na najlepšem kraju ležeča, se z vsemi priključitvami (fundus instructus) in 10 orati najboljše zemljiše se zaradi rodbinskih razmer prodaja pod prav ugodnimi plačilnimi pogoji.

Povpraša naj se lastnik Josip Kravagna v Ptuj.

Tudi se prodaja istotam

velika partija izbornih vin

lastnega pridelka po 18 gl. hektoliter.

Kdor hoče s pleskanjem zavarovati svoje lesene naprave na prostem na priprosti in gotovi način za leta proti trohobi in gobovini, naj porabi že več nego 20 let preizkušeni

Carbolineum

patent Avenarius

in naj se varuje kupiti manjvredne ponaredbe.

Prespekti itd. brezplačno in franko.

Carbolineum-tovarna R. Avenarius

Dunaj III. Hauptstrasse 84. (420-5)

Fran Bartl

jermenar v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Izdelovatelj (151-16)

angleških sedlov in skladišče angleške opreme za konje, vožnih komatov lahke in težje vrste, civilne in uniformske jezdalne opreme in tudi jermenja za stroje. Poprave se izvršujejo naglo in jako cenó.

The Premier Cycle Co. Ltd.

(Hillman, Herbert & Cooper.)

Tvornice:

Coventry Heb (Eger) Doos

(Angleško)

(Češko)

(pri Nürnbergu)

Letna izdelava 60.000 vožnih koles.

Zaloge v Ljubljani: (597-5)

Fran Čuden, Mestni trg št. 25.

Ernst Speil, Valvazorjev trg št. 1.

Mlada zakonska

želita kako dobro gostilno, trgovino ali kaj drugega na račun prevzeti z malo kavcijo ali pa za hišnika ali kako drugo službo nastopiti.

Naslov pod „K. J. N.“ na upravnništvo „Slovenskega Maroda“.

(720-2)

CUKERIN

350krat sladkejši od cukra, kos 2 kr.

CUKERIN

180krat sladkejši od cukra, kos 1 1/2 kr.

CUKERIN

v malih pastilkah, kos 1 kr.

Pošiljam najmanj 100 kosov proti povzetju.

Jindřich Vojtěch, Nusle Praga.

(425-15) Trgovcem velik rabat.

Dr. Friderika Lengel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepoto; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznačne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj nagio pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vreč z navodom vred gl. 1.50.

Dr. Friderika Lengel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Kena, Dunaj, A.

Ure, zlatnino in srebrnino

razpošilja

HERMAN KRAUS

Dunaj, II/3, Haidgasse 3.

Želeč podati vsakomur možnost, da kupi dobro solidno blago po najnižjih tovarniških cenah, priporočam:

Niklaste remontoir-ure, 12 ur idóče, od.	1.80
Niklaste remontoir-ure, 24 ur idóče, od.	3.25
Pristne srebrne remontoir-ure, odprte, 24 ur idóče, od.	5.-
Pristne srebrne remontoir-ure, z dvojnimi pokrovom, 24 ur idóče, od.	6.50
Pristne srebrne verižice za mošče in ženske od.	1.25
Ure-budilke od.	1.50
Ure z nihalom in bitjem, 1 dan idóče, od.	5.75
Ure z nihalom in bitjem, 8 dni idóče, od.	8.75

naprej

Vrhu tega imam bogato zalogo vsakovrstnih tu- in inozemskih bižuterij in nakitnega blaga za gospode in dame.

(439-8)

Ceniki brezplačno in franko.

METEOR

(575-5) vozna kolesa

najboljša

kvalitetna znamka.

Zastopnik za Kranjsko;

Iv. Jax

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 13.

Koncesijoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd

v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamptona ozir. Cherbourg ob sredah in nedeljah.

Iz Genove oziroma Neapolja

via Gibraltar

2-3krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.

V Kino.

Bremen-Avstralija.

V Adelaide,

Melbourne,

Sydney.

Bremen-Juž. Amerika.

V Montevideo.

V Buenos Aires.

V Japan.

Najboljša in najcenejša potovalna prilika.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani:

Edvard Tavcar.

(437) FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnatih barvah) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri Iv. Luckmann-a nasledniku Antonu Stacul-u; v Kranju pri F. Dolenz-u

izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Friderik Wannieck & Co.

tovarna za stroje, livnica železa in kovin

v Brnu na Moravskem

prevzema

inštalacija kompletnih parnih opekarnic in zavodov za malto.

(1217-39)

Stalna razstava opekarniških strojev.

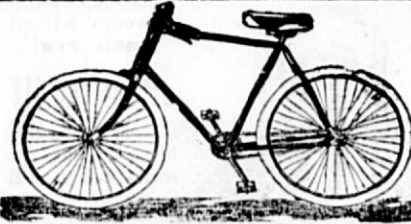
Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Ernest Speil

mehanik

Ljubljana, Valvazorjev (Turjaški) trg 1

priporoča vsakovrstne

šivalne stroje in bicikle

vseh kategorij po najnižjih cenah.

Izvršuje tudi vsa popravila hitro, točno in ceno.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

z velespoštovanjem

Ernest Speil.

(311-12)

Mala oznanila.

Pod Tranco št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priloga
J. Soklič.

Pod Tranco št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spada-
(39) joča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (40)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Suknene ostanke

priloga po ceni

Hugo Ihl

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej
J. Zor J. Zor

(42) čevljarji mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priloga se prečast. duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročanje razno-
vrstnih obuval, katera izvršuje cenó,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinije do najpriprostejše oblike.
Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)

Glavna trgovina: **Jakob Zalaznik** Podružnica:
Stari trg št. 21 Vegove ulice št. 12

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pe-
karsko pečivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-
Zwieback) V svojih slaščičarnicah postrežam točno z najfinjšim nastadnim
pečivom, sladoledom in slatimi pristajimi likerji ter z Wermuth-vinom.
Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnene.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4

Pleskarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak
in pokost. (44)

Zaloga originalnega karbolineja.
Masčoba za konjska kopita in usnje.

Moderci

izvrstne facone,
najboljši izdelek

(45) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih
havelokov po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in
tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelavanje
vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor
sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baret. (46)

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga

črno in barvasto,
za cele obleke in bluze, priloga
po najnižjih cenah (47)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Av gust Repič

sodar

Ljubljana, Kolezijske ulice št. 16,
(48) v Tinovem

se priporoča slav. občinstvu in naznanja,
da izdeluje in popravlja vsakovrstne
sode iz hrastovega in mehkega
lesa po najnižjih cenah. — Kupuje
in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Kaiser

puškar

prodajalec biciklov
iz prvih tovarn.

(49) Ljubljana
Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delav-
nica za popravljanje biciklov
in šivalnih strojev.

Največja tovarniška zaloga

klobukov

po najnižji ceni

pri (50)

J. S. BENEDIKT-u

Ljubljana, Stari trg.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

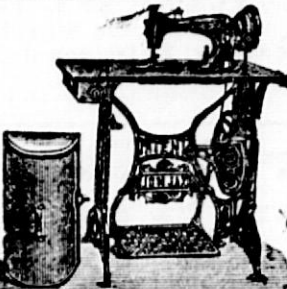
Ljubljana (51)
Turjaški trg šte. 7.

HENRIK KENDA

Geneni lepi klobuki za
dame.

Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po ceni.
Modni žurnali franco in zastoj.

(60) **LJUBLJANA.** 19

Ivan Jax (49)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.

Najnižje cene.

Biciklisti!!!

Jopce, nogovice
pasove, kravate
najceneje priloga

Alojzij Persché

Pred škofijo 22 poleg mestne hiše.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priloga svojo
največjo zalogo
vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi

stenskih ur,
budilk in
salonskih ur

vse le dobro
do najfinije
kvalitete po
nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi. 56

Poprave se izvršujejo najtočneje.

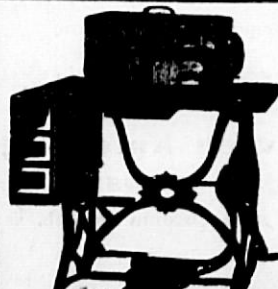
Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izdelujejo. (57)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
reznice in mlatilnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti cenó. (58)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Nagrohne vence

v največji izberi in po
najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov v
vseh barvah

(59) priloga

Karl Recknagel

na Mestnem trgu.

Prodaja vina.

Imam v kleti pristno istersko črno in belo vino od 16 do 25 kr. liter, postavljeno na kolodvor državne železnice Dignano. Mali zorčki se ne pošiljajo.

A. M. Pujman, Dignano,

589-8)

Istra.

Trgovina z galanterijo in igračami

Iv. Kordik-a

Ljubljana, Preširnove (Slonove) ulice št. 10-14
priporoča svojo bogato zalogo

emailirane kuhinjske posode

prve vrste, kakor tudi

patent-lonce z bakrenim obitkom
in druge jednake reči po prav nizkih cenah;
nadalje:

namizne svečnike nože in vilice

iz pakfona, medi in alpake, za salato, deserte in drugo.

Različne reči iz alpake in alpaka-srebra
iz najboljši c. kr. priv. tovarne W. Bachmann & Comp. z Dunaja.

Zunanja naročila izvršujejo se točno in po
nizkih cenah. (615-10)

Patentirano žično steklo

najboljši material za gornje svetlobe, tla tovarniška okna, razne debelosti, plošče do 175 □ metrov. Posebne prednosti: Največja varnost proti zdrobljenju, proti prodrenju in probitju, nadležne žične mreže so nepotrebne, varnost proti ognju je jako velika, tudi če se zlomi ostane gosto, ker žična vložka drži skupaj steklo, luč prodira jako lahko, še doslej nepoznan lučni učinek. Uporabljalo se je z najboljšim uspehom pri mnogih državnih in zasebnih zgradbah. Mnogobrojna spričevala, prospekti in vzorci so na razpolago.

Vlite steklene ploče za ho dilna tla pri gornjih svetlobah.

Za razsvetljenje prevozov, podzemskih hodnikov ali prevozov pri kolodvorih, v fiksnih masah, gladko ali z raznovrstno izdelani površinami belo, na pol belo (okoli 30 %), ceneje nego na adno surovo lito steklo) in v barvah z žično vložko ali brez nje.

Stekleni strešniki in stekleni zarezni strešniki v najrazličnejših oblikah in velikostih.

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie

vorm. F. Siemens, Neusattl bei Elbogen (Böhmen).
Drugi izdelki: Steklenice vseh vrst, steklenični zamaški, steklo v ploščah belgijske in nemške vrste, vlit in prešano steklo, patentovane črke iz prešane stekla. (198-7)

V prijazen ozir!

Pri nakupu naj se zahteva izrecno pod številko 50.703 zakonito varovani volta-križec, katere številka je na križcu vtisnjena in tudi na vsakem zavoju razvidna, ker je samo ta križec pristni volta-križec.

Elektro-dvojni Volta-križec.

Št. 50.703.

Vsem ljudem ni možno dovelj svetovati, naj nosijo vedno tak Volta-križec; ta križec krepi živce, prebavlja kri in je po vsem svetu priznано brezprimerno najboljši sredstvo za sledeče bolezni: putiko in revmatizem, nevralgijo, za slabe živce, ako človek ne more spati, ako ima mrzle roke in noge, za hipohondrijo, bledico, naduho, otrplost, krče, za ponesnaženje postelje, za kožne bolezni, hemoroide, za želodčne bolezni, hripo, kašelj, gluhost in šumenje po ušesih, za zobobol in glavobol itd. Neprostovoljen gubitek življenske moči, moška slabost ali impotenca se ozdravijo, ako nosi človek vedno voltaični križec. (715-2)

Zenske, dekleta naj v kritičnih dobah nosijo voltaični križec, ker jim skoraj vedno olajša bolečine, jih obvaruje s svojim električnim tokom slabih posledic, katere so že v mladih dneh zamorile marsikatero lepo bitje.

Mnogobrojna zahvalna in priznavalna pisma so na vpogled.

Cena za komad 180 gld.

Ako se vpošljeta 2 gld. (tudi v pisemskih znamkah) pošlje se poštne in carine prosto. S povzetjem 20 av. več. Za nekatolike pošiljam Volta-polumesec z zvezdo po istih cenah.

Pristen se dobiva samo pri

F. Rabinowicz

Dunaj I., Walfischgasse 4, S. N.

V Ljubljani ima na prodaj

A. Leutgeb

rokovičar in bandažist.

Stanovanja!

Dve prav lepi stanovanji se oddasta takoj, 3 stanovanja pa s 1. avgustom t. l. po jako nizki ceni v novozgrajeni hiši na Poljanski cesti št. 72, pri klavnici. Lep razgled na kamniške planine.

Ravno tam se takoj odda mehlovana mesečna soba s prostim vhodom.

Več se izve v gostilni istotam. (755-1)

Steklenice

s patentnimi zamaški

in brez takih zamaškov

priporoča

po najnižjih cenah centrala (561-6)

patentnih zamaškov za steklenice in posode

Karol Wlk

Gradec, Jakominigasse 96/98.

Jedini

dežnik

ki vsled zapiranja ne trpi nikake škode, je po petentovanem načinu izdelani

Patent Satin de Chine

(naj se ne zamenja z navadnim Satin de Chine, Cachemir, Viktoria itd.).

Ta dežnik je popolnoma vodogost, prstnobarven in po vnanosti najfinjšemu svilnatemu dežniku jednak. Tudi se blago po mokroti ne skrči in ostane vedno lepo napeto. Kdor je kdaj nosil tak dežnik, ne kupi nikdar več drugega.

Dobivajo se tudi kot solnčniki.

V Ljubljani prodaja take dežnike samo

Jožef Vidmar

izdelovalec dežnikov.

Vsak tak dežnik ima znotraj patentni pečat:

★ O. M. & C. ★
K. K. Patent 46-2511

Ponarejanje ali posnemanje varstvene znamke se sodno preganja.

Pazi naj se natanko na patentno številko. Noben drug dežnik nima istih izbornih lastnosti. (268-5)

Novo! V Latermanovem drevoredu. Novo!

Od nedelje 15. maja naprej

vsak dan

((768-1)

svetovnoslavno gledališče učenih psov.

Brez konkurence.

Non plus ultra!

Zares klavir igrajoči pudelj

ki igra iz opere „Marta“ napev „Zadnja roža“ in 20 drugih najbolje dresiranih miniaturnih psov.

Znižane cene prostorov: Zakli, sedež 60 kr. I. prostor 40 kr. II. prostor 30 kr. Stojšče 15 kr. Otroci in dijaki na sediščih polovico.

Predstave so vsak dan ob 4., 6. in 8. uri zvečer.

Ziveči človeški trupi

imenovani živeče uganjke.

Isti so se najzadnje predstavljali 6 mesecev v Budimpeštanski razstavi in jih je občudovala najvišja gospoda. Vstopnina 20 kr.

Vsak dan od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer.

Elbora je za vsakogar nepojmljiva zagonetka v svoji spominski vednosti.

Birmanska darila.

Priporočam svojo

največjo bogato zalogo

vseh vrst žepnih ur in verižice, zlate, srebrne, tula in niklove, uhane, broše, zapestnice, verižice za okolu vrata, obeske, prstane in sploh vse novosti

po najnižjih cenah

proti dobri postrežbi in garanciji.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Ceniki tudi po pošti zastoj. (663-3)

Usojam se s tem najljubšeje naznaniti, da je moja prodajalnica odslej v baraki za škofijo, na Pogačarjevem trgu.

Zahvaljujoč se za dosedaj mi iskazano saupanje, prosim, me tudi v novem lokalu počastiti s prav obilnim posetom.

S velepošтовanjem

J. Klauer.

(754-2)

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid
navadno opeko za zid

ponujata

po izdatno znižanih cenah

(467-5)

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Glasovirji

(1635-23)

tvrdke

Bratje Stingl

na Dunaji in v Budimpešti.

Kratki klavirji in pianino

najboljše kakovosti z izbrano glasovno polnostjo v pripravi in elegantni opravi iz omenjene prve in največje klavirske tovarne s parnim izdelovanjem po solidnih cenah in z desetletnim jamstvom.

Stari klavirji se jemljejo v zameno. Ubiranja in popraviljanja se izvršujejo najtočneje

Zaloga v Ljubljani:

Karol Lorenz

izdelovalec glasovirjev in ubiratelj v Ljubljani, v Prulah št. 27, poleg kopališča.

Apno

dobiva se po najnižji ceni pri (299-13)
Andreju Mauer-ju v Zagorji ob Savi.

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno addresso, dobi proti malemu povračilu in d. nesku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etni za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nađejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takorekoč na pol poklanjam. — Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to podaritev. — Jedina zaloga in razpošiljanje proti poštnemu povzetju, eventuelno tudi če se denar preje vpošlje, pri (718-2)

Wiener Uhren-Export S. Blodek
Wien, II/a, Herminengasse 19/L.

(38-19)

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnice v Pragi
priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to (1606-33)
splošno priljubljeno domače zdravilo
vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarnice in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami se odda s 1. avgustom t. l. (739-3)

Vrč se izve v Cerkvenih ulicah št. 1.

Praško domače mazilo

(885)

iz lekarnice

(10)

B. Fragner-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. — V pusicah po 35 in 25 kr. Po pošti 6 kr. več. Raspošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi.

Malá stran, oget Spornar-jeve ulice 203.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, U. pl. Tenkóczy, M. Mardetschlager, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

F. P. Vidic & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke zarezano strešne opeke

(Strangfalzziegel)

(izdelane iz najbolje znane Vrhiške gline) z zraven spadajočo stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitiga železa

lončene peči in štedlinike

(lastnega izdelka)

Roman-cement

Dovški Portland-cement

kakor vse v stavbiinsko stroko spadajoče predmete.

Najnižje cene!!!

(396-18)

Pozor kolesarjem-novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Največja zaloga koles s vsimi novostmi. Po znano najboljša in prekušana kol-sa proti garanciji po najnižjih cenah. Mehanična delavnica za vsa popravila nahaja se v lastni hiši na Poljanski cesti št. 31, isto tam lep prostor na prostem za vežbanje na kolesu.

Puch, Styria
(najboljša)

Columbia

Helical-

Premier

(412-12)
Svetovnoznana
angleška kolesa

iz orožne tovarne B. S. A.

Velika zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižjih cenah.

Geniki šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastonj in franko.

Priporočam se p. n. občinstvu najljubneje in vabim k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Zaloga biciklov!

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Brenna-bor, Liglet Cycle „American“ in dr.) priporočata podpisanca

po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevo.

Z veseloštevom

(309-12)

Bohinec & Majcen

Dunajska cesta št. 5.

Istotam tudi mehanična delavnica.

Naš zastopnik v Rudolfovem je g. J. Medved.

Redka prilika za izredno ugoden nakup!

Usojam si velečastitemu p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da bodem vso svojo zalogo blaga, to je

juvele, zlatnino in srebrnino

mej tem najzadnje novosti, od dne 11. maja naprej prodajal po lastni kupni ceni in tudi pod njo.

Velespoštovanjem

J. KAPSCH

(752-3)

juvelir v Ljubljani.